

מרכז סליקה בנקאי בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2020

תוכן העניינים :

עמוד	
3	דוח הדירקטוריון וההנהלה
	פרק א - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
4	א. תיאור החברה ותחומי הפעילות העיקריים שלה
6	ב. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה אליהם
7	ג. יעדים ואסטרטגיה עסקית
	פרק ב - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
9	א. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
12	ב. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
16	ג. המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות וההון
18	ד. מגזרי פעילות
20	פרק ג - סקירת הסיכונים
	פרק ד - מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
22	א. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
22	ב. בקורות ונהלים
24	הצחרת המנחל הכללי
25	הצחרת החשבונאי הראשי
26	תמצית דוחות כספיים ביניים
45	דוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד

דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 בספטמבר 2020

דו"ח הדירקטוריון והנהלה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 30 בנובמבר 2020, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים ביניים הבלתי מבוקרים של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "החברה") לתקופה של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "תקופת הדוח"):

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה לפי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2019 אשר אושרו ביום 23 באפריל 2020 (להלן: "דוח שנתי"), למעט תקנים חשבונאיים חדשים שאומצו לראשונה כמפורט בביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים. הדוחות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הסקירה האמורה הינה בהיקף מצומצם, בהתאם לנהלים שנקבעו לצורך זה על ידי לשכת רואי חשבון בישראל ואינה מהווה ביקורת לפי תקני ביקורת מקובלים ועל כן לא חיוו רואי החשבון המבוקרים את דעתם עליהם.

פרק א' - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

א. תיאור החברה ותחומי הפעילות העיקריים שלה

החברה הוקמה והתאגדה בישראל בשנת 1982 כחברה פרטית לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"). החברה הינה תאגיד בנקאי שהוא "חברת שירותים משותפת", כהגדרתה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות (רישוי)"), והיא פועלת מכוח רישיון חברת שירותים משותפת שהוענק לה בשנת 1983 על ידי בנק ישראל. ביום 29 במאי 2018 קיבלה מס"ב מבנק ישראל רישיון מעודכן בהתאם לפעילויות המבוצעות בחברה. כמו כן פועלת החברה בהתאם להחלטות פטור בתנאים מאישור הסדר כובל שניתנו לחברה, מעת לעת, על ידי הממונה על התחרות (להלן: "הממונה") (לפרטים נוספים ראה ביאור 5.ב. בתמצית הדוחות הכספיים). כך גם, פועלת החברה מכוח כללים והסכמים שנחתמו בין החברה לבין הבנקים (לפרטים נוספים ראה סעיף 9 בממשל תאגידי בדוח השנתי). בנוסף, בחודש יולי 2013, הוכרזה מערכת "חיוכים, זיכויים והעברות תשלומים" כמערכת מבוקרת כהגדרתה בחוק מערכות תשלומים. לפיכך, פעילות החברה מפקחת גם על ידי מחלקת חשבות ומערכות תשלומים וסליקה בבנק ישראל (להלן: "חות"ס") (לפרטים נוספים ראה סעיף 10 בממשל תאגידי בדוח השנתי).

הפעילות של החברה

החברה פועלת בעיקר במגזר פעילות אחד, שהינו "מגזר הסליקה", הכולל שירותים עיקריים, כדלהלן:

- (1) מתן שירותי סליקה אלקטרונית של זיכויים וחיוכים המועברים באמצעים אלקטרוניים בין בנקים ולקוחותיהם של בנקים שונים, לשם חיוב או זיכוי (לפי העניין) של חשבונות המתנהלים בבנקים (להלן: "שירותי הסליקה");
- (2) שירותי העברת מידע בין הבנקים, בין הבנקים לגופים ממשלתיים, ובין הבנקים ללקוחותיהם (להלן: "שירותי המיתוג").
- (3) שליחת פירוט תנועות שביחס אליהן ניתנו שירותי סליקה חיוכים וזיכויים ללקוח במקום למשתתף נותן השירותים (להלן: "שירותי פירוט תנועות").
- (4) להרחבה ראה פרק ב', סעיף ד' להלן - מגזרי פעילות.

גילוי בנושא השפעות הקורונה על תוצאות הפעילות:

• השלכות התפשטות מגיפת הקורונה על הפעילות העסקית

בתחילת שנת 2020, החלה להתפשט ברחבי העולם מגיפת הקורונה, אשר הוכרזה בידי ארגון הבריאות העולמי כמגיפה עולמית. התפרצות המגיפה ואי הוודאות באשר לקצב התפשטותה ולהנחיות הממשלה בעקבותיה, משרים חוסר וודאות על מגוון תחומים לרבות על הפעילות הכלכלית העתידית בארץ ובעולם ועל השווקים

הפיננסיים. אי הוודאות האמורה והפעולות שננקטו ע"י הממשלות בארץ ובעולם, הובילו למשבר כלכלי בארץ ובעולם אשר בא לידי ביטוי, בין היתר, גם בירידות שערים חדות בבורסות העולם. במסגרת ההתמודדות הלאומית עם המגיפה, תוקנו על ידי ממשלת ישראל תקנות לשעת חירום, אשר הטילו מגבלות על תנועה ועל התקהלות הציבור תוך צמצום היציאה למרחב הציבורי, כאשר, בין היתר, הוחלט על סגירת מרכזים מסחריים ומקומות תרבות, בילוי ופנאי וכן הוטלו מגבלות על פעילות המגזר העסקי הפרטי והציבורי.

על פי התחזית העדכנית של חטיבת המחקר של בנק ישראל¹, חלק מהשלכות המשבר הינן בעלות אופי מתמשך ולפיכך התאוששות המשק צפויה להיות הדרגתית.

בשל היותו של המשבר אירוע דינאמי ומתמשך המאופיין באי וודאות רבה, מידת השפעתו על הפעילות העסקית העתידית במשק, תלויה במידה ובהיקף התממשותם של המשתנים השונים הקשורים בהתמודדות עם התפשטות הנגיף בארץ ובעולם ובהם משך הזמן בו ימשיך ויתפשט הנגיף, אפשרות למציאת חיסון/תרופה, היקף המגבלות שתטיל הממשלה על המשק, רמת תמיכת הממשלה במשק, המצב הכלכלי בארץ ובעולם וכיוצא ב.

• הערכות תפעוליות והמשכיות עסקית

מאז החלה התפשטות נגיף הקורונה בישראל, פעלה החברה לשמירה על רציפות תפקודית כוללת לצורך ניהול ההמשכיות העסקית שלה וזאת בכפוף לכל המגבלות וההנחיות, תוך שמירה קפדנית על בריאות כלל עובדיה. מתחמי החברה מפוצלים לשני מתחמים נפרדים.

החברה ערוכה עם חיבור מרחוק של כל עובדיה וממשיכה בהערכות מצב שוטפות של צוות החירום שהקימה וכן של הנהלת הדירקטוריון החברה.

נכון למועד פרסום הדוח, הפעילות העסקית של החברה מתקיימת כסדרה, כאשר כ-70%, מעובדי החברה עובדים ממשרדי החברה וכ-30% עובדים מרחוק (מהבית).

• השפעת הקורונה על התוצאות העסקיות של החברה בתקופת הדוח

השפעת נגיף הקורונה על הנזילות, האיתנות הפיננסית ומקורות המימון של החברה

נכון ליום 30 בספטמבר 2020, לחברה יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים בסך של כ-23 מיליוני ש"ח, וכן תיק ניירות ערך למסחר בסך של כ-85 מיליוני ש"ח. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2020, ירד שווי תיק ניירות הערך למסחר בכ-1% בהשוואה לשווי בתחילת השנה.

למועד פרסום הדוח, שווי תיק ניירות הערך למסחר עלה בכ-0.3% לתקופה שמתחילת השנה ועד למועד פרסום הדוח. לאור מקורות המימון הנזילים של החברה שהסתכמו ליום 30 בספטמבר 2020 בסך של כ-108 מיליוני ש"ח, החברה אינה צופה בעת הנוכחית או בטווח הקרוב השפעה על איתנותה הפיננסית. החברה מממנת את כל פעילותה ממקורות עצמיים ואינה צופה בשלב זה שתידרש לאשראי שאינו ממקורותיה. להערכת החברה, בשלב זה לא ניכרים קשיים תזרימיים הנובעים ממשבר הקורונה אשר יש בהם כדי לגרום לאי עמידה בהתחייבויות החברה.

תחזיות והערכות של החברה בדבר השפעת נגיף הקורונה על הפעילות העסקית

בתקופת הדוח, קצב הגידול בכמות התנועות התמתן ברבעון השני ועלה ברבעון השלישי בהשוואה לרבעון הראשון של שנת 2020 בעיקר עקב השפעת התפרצות נגיף הקורונה.

קיימת אי וודאות בנוגע להתפשטות המגיפה ואורכה והשפעתה על פעילות המשק הצפויה לאחר תקופת הדוח. לאור האמור לעיל, החברה מעריכה כי בשל השלכות הנובעות מהתפשטות הנגיף והצעדים שננקטו וינקטו, עלולה להיגרם פגיעה בהכנסות החברה בתקופות הבאות.

¹ בנק ישראל - "התחזית המקרו כלכלית של חטיבת המחקר - מאי 2020"

ב. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה אליהם

1.ב. סיכונים גלומים בפעילות החברה

החברה חשופה לסיכונים שהינם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת ושל השירותים שהיא מספקת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה.

2.ב. סיכונים תפעוליים

ליבת הפעילות של החברה הינה מתן שירות טכנולוגי ללקוחותיה. מכאן, שקטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה הינה קטגוריית הסיכונים התפעוליים² ככלל וסיכוני טכנולוגית מידע בפרט, לרבות מחויבות להמשכיות עסקית. סיכונים תפעוליים גלומים בכל הפעילויות ובכל תהליכי העבודה בחברה, לרבות:

- סיכונים הנובעים מהתנהגות לא נאותה, מכשל של הגורם האנושי, מהנעה כושלת של עובדים ומנהלים או מפגיעה באיכות ובזמינות השירותים המסופקים על ידי החברה.
- סיכונים הנובעים מכשל של גורמים טכנולוגיים לרבות סייבר, כדוגמת: שיבושים במערכות, גיבוי לא מספק של מערכות המידע, ליקויים במערך אבטחת המידע או ליקויים בתפעול השוטף של המערכות.
- סיכונים הנובעים משימוש והפעלה בלתי נאותים של נכסים פיזיים, כדוגמת ליקויים במערכות התשתית של משרדי החברה.

3.ב. סיכונים פיננסיים

החברה אינה נותנת אשראי ואינה צורכת אשראי. תיק הנוסטרו של החברה מנוהל תחת מדיניות שמרנית, ומרבית ההכנסות וההוצאות של החברה נקובות בשקל חדש. לפיכך, לחברה אין חשיפה מהותית לסיכונים פיננסיים, כמפורט להלן:

- סיכוני אשראי - סיכון אשראי מוגדר כסיכון שלקוחות החברה, לווה, או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי החברה, כפי שסוכמו. חשיפה לסיכוני אשראי אינה רלוונטית לליבת הפעילות של החברה, כיוון שהחברה אינה מקצה אשראי ללקוחותיה. החברה מהווה חוליה תפעולית בלבד.
- סיכוני שוק - לחברה קיימת חשיפה נמוכה לסיכוני שוק (כגון: סיכוני ריבית, אינפלציה, שערי חליפין ומחירי מניות) הנובעת מתיק הנוסטרו המנוהל בחברה בהתאם למדיניות השקעה שמרנית. תיק הנוסטרו של החברה מנוהל ומבוקר על ידי בתי השקעות ויועצים חיצוניים מומחים בתחומם. זאת, בהתאם למדיניות השקעה שנקבעת על ידי דירקטוריון החברה, לפחות אחת לשנה ונבחנת על ידי הדירקטוריון בצורה עיתית.
- סיכון נזילות - סיכון נזילות מוגדר כסיכון שהחברה תתקשה לעמוד בהתחייבויותיה במועד הנדרש, בשל התחייבויות בלתי צפויות או אי וודאות לגבי זמינות המקורות. חשיפת החברה לסיכון נזילות הינה נמוכה, שכן למועד הדיווח, לחברה יש יתרות נזילות והיא אינה נשענת על מקורות אשראי חיצוניים.

4.ב. סיכונים אחרים

החברה חשופה לסיכוני אסטרטגיה, רגולציה, מוניטין, אבטחת מידע וסייבר, ציות, סיכונים עסקיים ומשפטיים.

² סיכונים תפעוליים כוללים סיכונים אסטרטגיים וסיכון מוניטין.

ג. יעדים ואסטרטגיה עסקית

ג.1. פירוט יעדים ואסטרטגיה עסקית, לרבות מגמות ותפתחויות בעסקים השונים ובמגזרי הפעילות השונים

יעדיה העיקריים והאסטרטגיה של החברה, הינם: להוות תשתית טכנולוגית, מובילה, יעילה, יציבה, חדשנית ומתרחבת לשוק הפיננסי בישראל.

ג.2. פירוט הזדמנויות ואיומים, לרבות התייחסות לשינויים בתשואות מול סיכונים

לאור התרחשויות בעת האחרונה בתחום הרגולציה החלה על החברה והשוק בו היא פועלת מתרחשים שינויים וקיימת אפשרות לשינויים משמעותיים נוספים בסביבת הפעילות של החברה. לחברה אין אפשרות להעריך בשלב זה את העיתוי, את האופי ואת היקף ההשפעה של השינויים כאמור על פעילותה והצדדים אשר תידרש לנקוט בתגובה להם. להרחבה בנושא ראה להלן - פרק ב', סעיף א.1: מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים.

ג.3. שיתופי פעולה אסטרטגיים

שיתוף פעולה – החברה ושב"א מעניקות שירותים אחת לשנייה, משתמשות וחולקות תשתית טכנולוגית משותפת, אשר מותקנת במתקן הראשי של החברה וכן הן משתמשות במתקני גיבוי משותפים. עוד חולקות החברות שירותים משותפים בתחום התקשורת, בתחום הניהול, שירותי אבטחת מידע, מנכ"ל, מטה, כספים, משאבי אנוש, יעוץ משפטי, ביקורת פנים וניהול סיכונים ושירותי ביטוח. לחברות צוותי עבודה משותפים, ובכלל זה צוותי פיתוח ותחזוקת תוכנה, תחזוקת תשתיות, שרתים, אבטחת מידע, תקשורת, טלפוניה, משרדים משותפים ועוד.

ביום 27 בדצמבר, 2017, נחתם בין החברה לבין שב"א (להלן יחדיו בסעיף זה: "**החברות**"), הסכם חיובים הדדי שעניינו הסדרי ההתחשבות בין החברה לבין שב"א. הסכם זה עיגן הסכמות שהיו בין החברה לבין שב"א עד לאותו מועד, בשינויים שהשפעתם על תוצאות החברה אינם מהותיים. ביום 12 ביוני 2019, נחתם הסכם חיובים חדש, חלף ההסכם האמור (להלן: "**הסכם החיובים**"). לשינויים בהסכם החדש לעומת ההסכם הקודם אין השפעה מהותית על תוצאות החברה.

הסכם החיובים נכנס לתוקף בחודש יוני 2019 עם הפיכת חברת שב"א לחברה ציבורית. הסכם החיובים נחתם לתקופה בת חמש שנים, החל מיום 1 באפריל 2019 ועד ליום 31 במרץ 2024, בכפוף לזכות לסיימו לפני תום תקופת ההסכם בכפוף להודעה מוקדמת כמפורט להלן והוא יוארך באופן אוטומטי לתקופה נוספת בלתי קצובה ויעמוד בתוקפו כל עוד לא מימש אחד הצדדים את זכותו להביא את ההסכם לידי סיום (להלן כל תקופה כאמור: "**התקופה המוארכת**"). במהלך התקופה המוארכת יוכל כל אחד מן הצדדים להביא את הסכם החיובים לידי סיום בכפוף למתן הודעה מוקדמת בכתב של 36 חודשים. במהלך התקופה המוארכת, לאחר חמש שנים, ככל שהחברה תחליט כי אין בכוונתה להביא את הסכם החיובים לידי סיום בתום התקופה המוארכת, היא תפעל לאשר את ההסכם בהתאם להוראות הדין. האישור האמור אין בו כדי לגרוע מזכות החברה לסיים את ההסכם טרם מועד זה בהתאם להוראות ההסכם כאמור. לפרטים נוספים ראה ביאור 5 בתמצית הדוחות הכספיים, ביאור 15.ב. לדוח השנתי וסעיף 9 בפרק ב' בממשל תאגידי בדוח השנתי.

לפרטים אודות הסכם החיובים החדש ראה ביאור 15.ב.2. לדוחות הכספיים השנתיים.

ג.4. פרויקטים עיקריים בביצוע החברה

- ניוד חשבוניות בין בנקים (להלן: "**ניוד בין בנקים**") - בהתאם לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019) שמטרתו, בין השאר, להגדיל את רמת התחרות במשק ולצמצם את הנטל הרגולטורי – סוכם עם הבנקים ובנק ישראל שהפרויקט ירוכז על ידי מס"ב. ביום 14 בפברואר 2019 תיקן הממונה את החלטת הפטור מיום 20 בספטמבר 2018 כך שהוא יחול מעתה גם על הקמת מערכת ניוד בין בנקים וזאת עד ליום 20 במרץ 2020. ביום 18 ביוני 2020 התקבלה החלטת הממונה על התחרות

בעניין פטור מתנאים מאישור הסדר כובל בין הבנקים ומס"ב למשך חמש שנים, במסגרת תנאי הפטור החדש נכללו שירותי ניווד חשבונות במסגרת השירותים שהותר לחברה לעסוק בהם. (לפרטים נוספים על החלטת הפטור ראה ביאור 15.א. בדוחות הכספיים השנתיים). בנוסף, פרסם הפקוח על הבנקים כללים לסוגי המוצרים אשר ינוידו במסגרת המערכת. בנוסף, פורסמה הוראת נוהל בנקאי תקין אשר מסדירה את רצף הפעולות הנדרשות מהבנק הקולט והבנק המעביר בנייד, והמפרטת את החובות החלות על כל אחד מהם. התקבלה ארכה למועד תחולת החוק עד לספטמבר 2021.

- תשתית תשלומים מידיים – החברה השיקה את תשתית תשלומים מידיים בחודש נובמבר 2019 אשר משמשת את משתתפי המערכת לטובת העברות זיכויים מידיים. החברה ממשיכה בפיתוח תשתית אשר תאפשר גישה לארגונים והעברת חיובים מידיים, כאשר השימושים בתשתית תלויים בדרישות השחקנים הפוטנציאליים והחברה איננה יכולה להעריך, באיזה היקף ולאיזה צורך תושמש על ידי השחקנים הפוטנציאליים.

ביום 16 באפריל 2020 הנחה בנק ישראל את מס"ב והמשתתפים במס"ב להיערך על מנת לאפשר ללקוחותיהם לקבל תשלומים באמצעות שירותי התשלום המידי וזאת עד לחודש אוגוסט 2020. לחלק מהבנקים ניתנה דחייה ליישום לחודש אוקטובר 2020. בנקים בהליך מיזוג ובנקים זרים קיבלו פטור מיישום ההוראה.

- מערכת אדי"ב – אימות דיגיטלי בנקאי – החברה פיתחה מערכת לאימות מספר מזהה מול מספר חשבון. המערכת נועדה לשמש בעיקר תאגידים ממשלתיים ופיננסים המבקשים לאמת מספר מזהה מול מספר חשבון לפני ביצוע תשלום.

פרק ב' - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

א. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

א.1. מגמות, תופעות והתפתחויות מהותיות וחריגות

- **הגשת בקשה לאישור הסדר כובל לבית הדין לתחרות** - ביום 10 במאי 2020, הגישה החברה יחד עם חברת שב"א לבית הדין לתחרות בבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לאישור הסדר כובל (לתקופה של עשר שנים) בין החברה ובין חברת שב"א. ביום 29 בספטמבר 2020 הוגשה לבית הדין לתחרות עמדת הממונה על התחרות בקשר עם הבקשה שהגישו החברה ושב"א לאישור הסדר כובל לבית הדין לתחרות. החברה לומדת את עמדת הממונה. החברות קיבלו אישור מבית הדין להגיש את תגובתן לעמדת הממונה והשלמה לחוות הדעת הכלכלית מטעמן 60 יום לאחר עיון במסמכים שביסוד עמדת הממונה. לפרטים נוספים ר' ביאור 5 לדוח הכספי.

התפתחויות כלכליות בארץ ובענף התשלומים

מדד המחירים לצרכן ירד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בשיעור של כ- 0.7%. שיעור האינפלציה ב-12 החודשים הקרובים צפויה להסתכם בין 0.3%-0.2% תלוי ברמת השליטה במגיפה. ריבית בנק ישראל נותרה ברמה של 0.1% מאז שהופחתה לאחרונה בחודש באפריל 2020. מתחילת השנה ועד לחודש ספטמבר 2020, השקל התחזק ביחס לדולר של ארה"ב בשיעור של 0.43%, ונחלש ביחס ליורו בשיעור של 3.82%.

התפתחויות כלכליות בעולם

בחודש אוקטובר 2020, פרסמה קרן המטבע הבינלאומית את התחזית המעודכנת לקצב הצמיחה בעולם. קרן המטבע הבינלאומית עדכנה מעלה את תחזיותיה מחודש יוני 2020 ולפיהן התוצר הגלובלי יתכווץ בכ- 4.4% בשנת 2020 - ישראל - 5.9%, ארה"ב - 4.3%, גוש האירו - 8.3%.

מעמד התשלומים והסליקה בישראל

מערכות התשלומים והסליקה הן חלק חיוני של התשתית הכלכלית והפיננסית במשקים מודרניים, ותפקודן היעיל תורם להתפתחותם וליציבותם הפיננסית של המשקים. מערכי התשלומים במשק הישראלי כוללים אמצעי תשלום שונים, בהם הוראות לחיוב/זיכוי אלקטרוני, צ'קים, כרטיסי חיוב, מזומנים ותשלומים באמצעות האינטרנט והטלפון הסלולרי.

המשתתפים במערכות התשלומים השונות הם ברובם בנקים מסחריים וגופים מוסדיים גדולים. הציבור הרחב עושה שימוש ישיר באמצעי התשלום השונים ונוזק למערכות תשלומים בין-בנקאיות לשם העברת כספים מבנק לבנק (בעוד שהעברת כספים מחשבון לחשבון באותו בנק אינה מצריכה שימוש במערכת תשלומים בין-בנקאית). בישראל פועלות מספר מערכות תשלומים וסליקה, ובכלל זה: מערכות מס"ב (חיובים זיכויים והעברות תשלומים) (כהגדרתם לעיל) הניתנים על ידי החברה ("שירותי הסליקה" ייקראו בדו"ח זה להלן גם "מערכת מס"ב"); מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת), המשמשת סולק סופי לכל מערכות התשלומים והסליקה בישראל, ומאפשרת ליחידים ולגופים לבצע העברות כספיות ביעילות ובזמן אמת (להלן: "מערכת זה"ב"); מסלקת הנייר של הבנקים, המטפלת בסליקת שיקים ושוברים ידניים (להלן: "מסלקת הנייר"); מסלקות הבורסה (מסלקת ניירות הערך ומסלקת מעו"ף); המסלקה הבינלאומית לעסקאות המרה (CLS), ועוד. מס"ב הינה מערכת תשלומים מבוקרת מכח חוק מערכות תשלומים. בהתאם לכך, מס"ב גיבשה את כללי מערכת "חיובים, זיכויים והעברות תשלומים". כללים אלו, מתעדכנים מדי פעם בפעם בהתאם להחלטות מס"ב לאחר התייעצות עם המשתתפים במסגרת ועד מס"ב. ועד מס"ב כולל נציגים מטעם התאגידים הבנקאיים, בנק הדואר ובנק ישראל. כללים אלו כוללים נהלים והוראות לביצוע סליקה בין הבנקים.

בשנת 2018, נחתמו כללי מס"ב (מערכת חיובים, זיכויים והעברות תשלומים). כללים אלו, כוללים את הנהלים וההוראות לביצוע הסליקה בין המשתתפים במערכת. כללים אלו גוברים על מערכת החוזים של מס"ב עם המשתתפים. תשלומים ישירים אלקטרוניים (Electronic Funds Transfer) הם תשלומים (חיובים או זיכויים) המתבצעים באמצעים אוטומטיים. תשלומים אלקטרוניים מפחיתים משמעותית את עלות הטיפול בכל הוראת תשלום (ללקוח, לבנק ולמסלקה). כיום, מתבצעים תשלומים כאמור בישראל באמצעות שתי מערכות תשלומים בלבד: מערכת זה"ב ומערכת מס"ב, כאשר מערכת זה"ב מבצעת זיכויים בלבד (יוזם ההוראה אינו יכול לחייב את הצד השני), בעוד מערכת מס"ב מבצעת גם חיובים (אותם יוזם המוטב, דרך הבנק המנהל את חשבונו גם באופן עצמאי דרך מס"ב). במערכת זה"ב מתבצעות תנועות משני סוגים - תנועות דו-צדדיות לחיוב חשבונו של המשתתף השולח ולזיכוי חשבונו של משתתף אחר; ותנועות רב-צדדיות באמצעותן נסלקות התוצאות "נטו" של מערכות התשלומים האחרות, לרבות תוצאות ה"נטו" שמפיקה מערכת מס"ב.

ביום 25 במאי 2020 הוציאה חותם הוראה לחברה ולמשתתפים במערכת מסב הוראה בדבר חובת ייצוג בכללי המערכת כחלק מקידום הצעדים הנדרשים לצורך כניסתם של שחקנים חוץ בנקאיים לפעילות במערך התשלומים. במסגרת ההוראה נדרשת החברה לבצע תיקונים בכללי המערכת כך שמשתתף בסליקה לא יסרב סירוב בלתי סביר לייצג נותן שירותי תשלום בעל רשיון מתאים ובהתאם לכללים וכן לא יסרב לייצג בכללי המערכת נותן שירותי תשלום וזאת עד למועד חתימה על כללי המערכת ועל ההסדר הכשל לכשיושם. ההוראה קבעה כי התניית תנאים בלתי סבירים תחשב כסירוב בלתי סביר.

מגמות במערך התשלומים והסליקה

על רקע ההתרחבות בפעילות הפיננסית, ומפאת היותן של מערכות התשלומים והסליקה חיוניות לשמירה על יציבותה של הפעילות הפיננסית, מתאפיין מערך התשלומים והסליקה בישראל בהתערבות רגולטורית שהולכת וגדלה אשר מטרתה לקדם את מערכות הסליקה בארץ ולהפחית את סיכוני הסליקה וסיכוני הנזילות במסלקת הבנקים במס"ב ובמערכת זה"ב. לפרטים נוספים אודות ההשפעה של הרגולטורים בישראל המפקחים על תחומי הפעילות של החברה, לרבות בדבר הכרזת בנק ישראל על מערכות מסוימות המופעלות בידי החברה כ"מערכות מבוקרות" לפי חוק מערכות תשלומים ראה דוח ממשל תאגידי, פרק ב', סעיף 10 בדוח השנתי. עוד ניתן להצביע על מגמות שונות בשימוש הנעשה באמצעי התשלום השונים, העשויות להשפיע על היקף פעילות החברה בעתיד הנראה לעין, כגון התרחבות נתח השימוש באמצעי תשלום אלקטרוניים (הן במספר הזיכויים וחיובים המתבצעים באמצעי תשלום אלקטרוניים, והן בסכומם) וההפחתה המתמדת בנתח השימוש בשיקים במשקי הבית בישראל.

ביום 3 באוגוסט 2020 פירסם בנק ישראל נייר בנושא קידום תשתית לתשלומים מיידיים במערך התשלומים בישראל ובו סקירה על הצורך והדגשים להקמת התשתית, וכן הצעדים הנוספים שבנק ישראל יתמקד בהם לצורך הגברת התחרות והיעילות במערך התשלומים בישראל. בנק ישראל תומך בפיתוח תשתית תשלומים מיידיים אשר תאפשר להרחיב את מגוון אפשרויות התשלום במערך התשלומים. בין היתר ציין בנק ישראל כי ההתפתחות העיקרית בתחום היא יוזמה של פיתוח שירות תשלומים מידיים על ידי מס"ב ואשר פותח על גבי התשתיות הקיימות של מס"ב ובתקן מקומי כאשר החברה ערוכה לאפשר תמיכה בתשלומים שבוצעו בתקן ISO20022 עבור גוף שירצה להתחבר בדרך זו.

ביום 15 ביולי 2020 הוציאה חותם הוראה לחברה ולמשתתפים במערכת מס"ב ובמערכת אשראית, לתמוך בסילוקין במט"ח במערכת חיובים וזיכויים.

אירועים לאחר תאריך המאזן

- ביום 4 באוקטובר 2020 התקבל אישור המשנה לנגיד בנק ישראל כי אין לו התנגדות למינוי הגב' לאה בנאי כדירקטורית חיצונית לפי הוראה 301 בחברה.
- ביום 4 באוקטובר 2020 התקבל אישור המשנה לנגיד בנק ישראל כי אין לו התנגדות למינוי מר אבי קלר כדירקטור חיצוני לפי הוראה 301 בחברה.
- ביום 20 באוקטובר 2020 התקבל אישור המשנה לנגיד בנק ישראל כי אין לו התנגדות למינוי מר חן שרייבר כדירקטור חיצוני לפי הוראה 301 בחברה.
- ביום 5 בנובמבר 2020 אישר דירקטוריון החברה מינוי שתי ועדות דירקטוריון - ועדת ביקורת שתשמש גם כועדת תגמול, שהרכבה כדלקמן: חן שרייבר, יו"ר; מיכה ארגמן ואבי קלר; ועדה לניהול סיכונים המערכת בהתאם להוראות חות"ם, שהרכבה כדלקמן: לאה בנאי, יו"ר; איריס לבנון וחן שרייבר.
- ביום 8 בנובמבר 2020, הודיע בנק דיסקונט בע"מ לחברה על מינויו של מר אסף אלדר כדירקטור בחברה במקומו של מר דוד פילוסוף. מר אלדר יחל את כהונתו במועד אישור או אי התנגדות בנק ישראל למינוי.
- לפרטים אודות השפעת התפשטות נגיף הקורונה ראה פרק א' לעיל.
- לאירועים מיוחדים לאחר תאריך המאזן ראה גם ביאור 6 בתמצית הדוחות הכספיים.

סעיף זה לעיל, על כל תתי סעיפיו, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד ("מידע צופה פני עתיד"). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה, עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ המשפיע על תחום הפעילות של החברה, הוראות רגולציה שונות החלות על החברה ועובדות ונתונים מקרו כלכליים, והכל כפי שידועים לחברה במועד הדו"ח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

ב. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בחוצאות וברווח כולל אחר

ב.1. רווח ורווחיות

רווח (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2019	2019	2020	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
18,935	14,466	8,285	3,849	4,238
4,304	3,109	1,951	959	1,039
14,631	11,357	6,334	2,890	3,199

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח נקי המיוחס לבעלי המניות

הרווח לפני מיסים של החברה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בסך של 8,285 אלפי ש"ח לעומת רווח לפני מיסים סך של 14,466 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מיסים בנטרול הוצאות (הכנסות) מימון נטו הנובעים מתיק ניירות הערך של החברה, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בסך של 9,291 אלפי ש"ח לעומת סך של 9,617 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח האמור בין התקופות נובע מהשינוי ברווחיות החברה כמוסבר בהמשך.

ההפרשה למיסים על הרווח הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בסך של 1,951 אלפי ש"ח לעומת סך של 3,109 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח למניה (בש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2019	2019	2020	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
585.24	454.28	253.36	115.60	127.96

רווח למניה בת 0.0001

הרווח למניה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בסך של 253.36 ש"ח לעומת רווח למניה בסך של 454.28 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.ב. הכנסות וחוצאות
הכנסות (אלפי ש"ח)

לשנה שחסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים		לתקופה של שלושה חודשים		
	שחסתיימה ביום 30 בספטמבר		שחסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
32,544	24,360	25,013	8,361	8,616	הכנסות משירותי סליקה לבנקים
9,967	7,516	7,228	2,303	2,543	הכנסות משירותי מיתוג ואחרים
982	487 (*)	956	58 (*)	413	מיתוג וניוד בין בנקים, נטו
43,493	32,363	33,197	10,722	11,572	סך הכנסות תפעוליות
1,818	1,410	1,623	629	657	הכנסות ריבית נטו
45,311	33,773	34,820	11,351	12,229	סך כל החכנסות

(*) סווג מחדש

הכנסות החברה לפני הכנסות ריבית נטו הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בסך של 33,197 אלפי ש"ח לעומת 32,363 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 3% הנובע בעיקר מגידול בפעילות חיובים וזיכויים ובהכנסות משירותי סליקה לבנקים. הגידול בהכנסות ממיתוג וניוד בין בנקים, נטו אשר עלו בתקופת הדוח (ברובן ברבעון השלישי של שנת 2020) נובע בעיקר מהשימוש במערכת אדי"ב וכוללות גם החזר הוצאות.

הכנסות ריבית נטו הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בסך של 1,623 אלפי ש"ח לעומת סך של 1,410 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה, שעיקרה ברבעון הראשון, נובעת בעיקר מעיתוי קבלת הריבית המשולמת על אגרות חוב המוחזקות בתיק ניירות הערך למסחר של החברה ראה גם הוצאות מימון שאינן מריבית להלן.

הוצאות תפעוליות ואחרות (אלפי ש"ח)

לשנה שחסיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים		לתקופה של שלושה חודשים		
	שחסיימה ביום 30 בספטמבר		שחסיימה ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
19,322	14,350 (*)	15,206	5,139 (*)	5,417	משכורות והוצאות נלוות
11,190	8,396 (*)	8,700	2,692 (*)	2,661	הוצאות אחרות
30,512	22,746 (*)	23,906	7,831 (*)	8,078	סך ההוצאות התפעוליות
(4,136)	(3,439)	2,629	(329)	(87)	הוצאות (הכנסות) מימון שאינן מריבית, נטו
26,376	19,307 (*)	26,535	7,502	7,991	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

(*) סווג מחדש

ההוצאות התפעוליות של החברה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בסך של 23,906 אלפי ש"ח לעומת סך של 22,746 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ- 5.1% הנובע ברובו מתוספת כח אדם מיישום התוכנית האסטרטגית שהביאה לעלייה בהוצאות שכר ומעלייה בשירותים מקצועיים לרבות הטיפול בהסדר הכובל.

הוצאות מימון שאינן מריבית, נטו הסתכמו בתשעה החודשים הראשונים של שנת 2020 בסך של 2,629 אלפי ש"ח לעומת הכנסות מימון שאינן מריבית, נטו בסך של 3,439 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהכנסות מימון אשתקד להוצאות מימון בתקופת הדוח, נובעת בעיקר מירידת שווי בתיק ניירות הערך למסחר של החברה ברבעון הראשון אשר קוזה בחלקה מעלייה ברבעון השני והשלישי של שנת 2020 לעומת התקופות המקבילות אשתקד לאור מצב שוק ההון בתקופת הדוח. לפרטים נוספים על שווי תיק ההשקעות לאחר תקופת הדוח ראה התייחסות לעיל.

3.ב. הרחבה נוספת לגבי נתוני פעילות

נתוני פעילות

הגדרות:

- זיכויים** - תשלומים כגון משכורות, תשלומים לספקים, תשלומי קצבאות, תשלומים למוטבים שונים.
- תנועת זיכוי** - תשלום.
- קובץ זיכויים** - מכלול תשלומים.
- סכום זיכויים** - סכום מצטבר של התשלומים.
- חיובים** - חיובים על פי הרשאה.
- תנועת חיוב** - פעולה לחיוב על פי הרשאה.
- קובץ חיובים** - מכלול פעולות חיוב על פי הרשאה.
- סכום חיובים** - סכום מצטבר של חיובים על פי הרשאה.
- גמל** - הפקדות מעסיקים לקופות גמל, קרנות פנסיה וקרנות השתלמות.
- קובץ גמל** - מכלול הנשלח על ידי מעסיק לזיכוי עובדיו בקופות גמל, קרנות השתלמות וקרנות פנסיה.
- סכום גמל** - סכום מצטבר של הפקדות מעסיקים לקופות גמל, קרנות פנסיה וקרנות השתלמות.

נתונים כמותיים לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר :

גמל		חיובים		זיכויים		
2019	2020	2019	2020	2019	2020	
54,888	40,648	171,686	173,164	144,355	176,989	תנועות (אלפים)
2,854	2,163	520,053	511,043	2,193,171	2,322,659	סכום (מיליונים)
-	-	576	580	1,151	1,226	קבצים (אלפים)

נתונים כמותיים לשנת 2019 :

גמל		חיובים		זיכויים		
68,264		230,169		194,576		תנועות (אלפים)
3,558		689,670		2,969,312		סכום (מיליונים)
-		768		1,553		קבצים (אלפים)

לפרטים בדבר השפעת התפרצות נגיף הקורונה על פעילות החברה ראה התייחסות לעיל.

כמות תנועות זיכויים הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בכ- 176,989 אלפי תנועות לעומת כ- 144,355 אלפי תנועות בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 22.6%.

סכום הזיכויים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בכ- 2,322,659 מליוני ש"ח לעומת כ- 2,193,171 מליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.9%.

כמות קבצי זיכויים הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בכ- 1,226 אלפי קבצים לעומת כ- 1,151 אלפי קבצים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.5%.

כמות תנועות חיובים הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בכ- 173,164 אלפי תנועות לעומת כ- 171,686 אלפי תנועות בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.9%.

סכום החיובים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בכ- 511,043 מליוני ש"ח לעומת כ- 520,053 מליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של -1.7%.

כמות קבצי חיובים הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בכ- 580 אלפי קבצים לעומת כ- 576 אלפי קבצים בתקופה המקבילה אשתקד.

כמות תנועות גמל הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בכ- 40,648 אלפי תנועות לעומת כ- 54,888 אלפי תנועות בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון הנובע בעיקר מתנועות בגין הפקדות כספים רטרואקטיביות שהיו בשנת 2019 על חשבון שנים קודמות.

סכום גמל הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 בכ- 2,163 מליוני ש"ח לעומת כ- 2,854 מליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ג. המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות וההון

1.ג. המבנה וההתפתחויות המהותיות בתקופה המדווחת של הנכסים וההתחייבויות

סך כל המאזן ליום 30 בספטמבר 2020 הסתכם בסך של 146,207 אלפי ש"ח לעומת סך של 129,424 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019, גידול בשיעור של כ- 13%.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן:

ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	חשינוי לעומת 30 בספטמבר		חשינוי לעומת 31 בדצמבר	
		2019	2020	2019	2020
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)			
146,207	129,424	130,889	16,783	15,318	12
22,709	13,743	15,569	8,966	7,140	46
84,595	85,347	86,054	(752)	(1,459)	(2)
10,267	11,567	12,102	(1,300)	(1,835)	(15)
13,877	14,726	14,413	(849)	(536)	(4)
14,759	4,041	2,751	10,718	12,008	436
22,098	13,652	12,983	8,446	9,115	70
124,109	115,772	117,906	8,337	6,203	5

- **מזומנים ופיקדונות בבנקים**

הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2020 לסך של 22,709 אלפי ש"ח לעומת סך של 13,743 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019 וסך של 15,569 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

- לקוחות

הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2020 בסך של 10,267 אלפי ש"ח לעומת סך של 11,567 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019 וסך של 12,102 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

- **בניינים וציווד**

הסתכם ביום 30 בספטמבר 2020 בסך של 13,877 אלפי ש"ח לעומת סך של 14,726 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019 וסך של 14,413 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. הקיטון לעומת היתרה המקבילה אשתקד נובע מרכישת מחשבים חדשים (טנדם ו-MF) שבוצעו במהלך התקופה אשר קוזה ברובה מול פחת והפחתות.

- נכסים אחרים

הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2020 לסך של 14,759 אלפי ש"ח לעומת סך של 4,041 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019 וסך של 2,751 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. הגידול לעומת היתרה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מהשפעת יישום תקן חשבונאות חדש בנושא חכירות, אשר יושם החל מיום 1 בינואר 2020. לפרטים ראה ביאור 2 ב (1) לתמצית הדוחות הכספיים. כמו כן, קיימת עליה ביתרת המיסים הנדחים בגין תיק ניירות הערך למסחר של החברה, עלייה ביתרת הוצאות מראש הנובעת בעיקר מרכישת הסכם תחזוקה למחשבים החדשים.

• **התחייבויות אחרות**

הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2020 לסך של 22,098 אלפי ש"ח לעומת סך של 13,652 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019 וסך 12,983 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. הגידול לעומת היתרה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מהשפעת יישום תקן חשבונאות חדש בנושא חכירות, אשר יושם החל מיום 1 בינואר 2020. לפרטים ראה ביאור 2 ב (1) לתמצית הדוחות הכספיים.

ג.2. **חון**

• **חון עצמי**

הסתכם ליום 30 בספטמבר 2020 לסך של 124,109 אלפי ש"ח לעומת סך של 115,772 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019 וסך של 117,906 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. הגידול בהון נובע מרווח החברה.

• **השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה**

במהלך השנתיים הקודמות לתאריך הדוח לא בוצעו השקעות בהון מניות החברה, וכן לא בוצעה כל עסקה במניות החברה.

• **חלוקת דיבידנדים**

ביום 25 ביולי 2012 הודיע המפקח על הבנקים לחברה כי היא אינה רשאית לחלק דיבידנדים, אלא אם התקבל אישור המפקח לכך בכתב ומראש. איסור דומה חל על החברה מכוח החלטת הממונה על התחרות בדבר פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בעניין מרכז סליקה בנקאי בע"מ מיום 18 ביוני 2020 שבא חלף הפטור שהסתיים בחודש מרץ 2020 (להלן: "פטור הממונה" ו-"הממונה", בהתאמה). להרחבה בנושא פטור הממונה ראה בדוח ממשל תאגידי השנתי, פרק ב' סעיף 10.

חלוקת דיבידנד בחברה כפופה גם להוראות הדין ולהוראות תקנון החברה, ובכלל זה ההוראות והתנאים הקבועים בחוק החברות לחלוקת דיבידנד.

ד. מגזרי פעילות

ד.1. כללי

כאמור בפרק א' סעיף א' לעיל, החברה פועלת בעיקר במגזר פעילות אחד, שהינו "מגזר הסליקה", הכולל שני שירותים עיקריים, כדלהלן: (1) שירותי הסליקה (2) שירותי העברת מידע בין הבנקים, בין הבנקים לגופים ממשלתיים, ובין הבנקים ללקוחותיהם (להלן: "שירותי המיתוג").

ד.2. מגזר הסליקה

• שירותי הסליקה

החברה מתפעלת מערכת לסליקה אלקטרונית של זיכויים וחייבים (בשקלים חדשים) המועברים באמצעים אלקטרוניים בין בנקים ולקוחותיהם של בנקים שונים, לשם חיוב או זיכוי (לפי העניין) של חשבונות המתנהלים אצל משתתפי המערכת.

שירותי הסליקה אותם מעניקה החברה, מאפשרים ללקוחות של בנקים שונים, בין השאר, לקיים ביניהם פעילות עסקית, המושתתת על חיובים וזיכויים בין חשבונות המתנהלים בבנקים שונים, ללא תלות בזהות הבנק שבו מתנהל חשבונם.

שירותי הסליקה כוללים: סליקת חיובים על פי הרשאה (הרשאה לחיוב חשבון הבנק); סליקת זיכויים (תשלומים) (לרבות בגין העברת משכורות, תשלומים לספקים ותשלומים אחרים); והחזרת זיכויים והחזרת חיובים על פי הרשאה שלא כובדו (זאת, במקרה בו בנק אינו נכון לכבד את הזיכוי או החיוב, לפי העניין, מאחת הסיבות שנקבעו לשם כך בכללי מערכת מס"ב).

קבצי הזיכויים והחיובים מועברים לחברה על ידי משתתפי המערכת בשם לקוחותיהם או ישירות על ידי לקוחות המשתתפים. לקוחות שכוללים בין השאר משרדי ממשלה, רשויות, גופים ויחידים המורשים לשלוח קבצי זיכויים וחיובים לחברה. עם קבלת קבצי הזיכויים והחיובים, מתבצע במערכות החברה תהליך קדם-סליקה, במסגרתו מחושבות ההתחייבויות ההדדיות של המשתתפים, ונוצר קובץ "נטו" המיועד לסליקה הסופית במערכת זה"ב.

הוראות הזיכוי והחיוב מעובדות בערבו של יום ההעברה, לפי ערך אותו היום. המשתתפים בסליקה רשאים להחזיר את החיובים והזיכויים (מהסיבות המנויות בכללי מערכת מס"ב) לאחר מועד הצגתם, כאשר הוראות הזיכויים והחיובים המוחזרות מקבלות את ערך יום העסקים של יום הצגתן. על פי הוראות בנק ישראל, חל איסור על המשתתפים להעברת תשלומים במס"ב בסכום העולה על 1 מיליון ש"ח, למעט במקרים חריגים לרבות במקרה בו ארע כשל במערכת זה"ב המונע מהבנקים ביצוע הוראות תשלום במערכת הנ"ל.

פטור בתנאים מאישור הסדר כובל שניתן על ידי הממונה על התחרות – ביום 18 ביוני 2020 ניתנה החלטה על ידי הממונה על התחרות למתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדרת הבעלות המשותפת של הבנקים לחמש שנים.

להרחבה בנושא פטור הממונה ראה ביאור 5.ב בדוחות הכספיים ובדוח ממשל תאגידי השנתי, פרק ב' סעיף 10.

• שירותי העברת עמיתים

החברה הפעילה עד ליום 15 במרץ 2020, המועד בו החלה המסלוקה הפנסיונית במתן שירותים אלו, מערכת ממוחשבת לטיפול בסליקת כספים וקבצי מידע במסגרת מעבר עמיתים בין קופות גמל ובין קרנות השתלמות, בהתאם להוראות הדין. עם קבלת קבצי מידע אודות מעבר עמיתים, ממנהל הקופה או ממתפעל הקופה, מתבצע עיבוד הנתונים הנכללים בקבצים הנ"ל, כאשר תוצר העיבוד הנ"ל מהווה את אחד הקלטים במערכת שירותי הסליקה.

שירותי מיתוג ושירותים נלווים לביצוע תשלומים

החברה נותנת שירותי העברת מידע בין בנקים, בין בנקים ולקוחותיהם ובין גופים ממשלתיים לרבות גישה למאגרי מידע שונים כדוגמת: מאגרי מרשם האוכלוסין ומשרד התחבורה - רשות הרישוי, לבין בנקים וחברות כרטיסי אשראי, וזאת לשם קבלת מידע הנדרש לצורך הפעילות השוטפת של הבנקים ו/או חברות כרטיסי האשראי (לפי העניין), כגון שאילתות לאימות נתוני זהות, רישום וביטול שעבודים על כלי רכב ממונעים וכד'.

שירותי פירוט תנועות

החברה נותנת שירות במסגרתו היא מעבירה ללקוחות - במקום למשתתף נותן השירותים - פירוט תנועות שביחס אליהן ניתנו שירותי סליקת חיובים וזיכויים.

סעיף זה לעיל, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה וחוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

פרק ג' – סקירת הסיכונים

לפירוט בדבר מדיניות ניהול הסיכונים של החברה ראה פרק ג' בדוח דירקטוריון בדוח השנתי. החברה חשופה לסיכונים שהינם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת ושל השירותים שהיא מספקת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה.

סיכונים תפעוליים: סיכונים תפעוליים גלומים בכל הפעילויות ובכל תהליכי העבודה בחברה. ליבת הפעילות של החברה הינה מתן שירות טכנולוגי ללקוחותיה. מכאן, שקטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה הינה קטגוריית הסיכונים התפעוליים ככלל וסיכוני טכנולוגי מידע בפרט, לרבות מחויבות להמשכיות עסקית. סיכון נוסף ומרכזי תחת הסיכונים התפעוליים הינו סיכון אבטחת מידע וסייבר.

סיכוני ציות ורגולציה: סיכונים הקשורים להעדר ציות של החברה לחוקים והוראות רגולציה החלים עליה וכן לסיכונים הנובעים משינויים מהותיים מתהליכי חקיקה ו/או הוראות של גופים רגולטורים שונים, הקובעים מגבלות על תחומי פעילות של החברה או מטיילים חובות שיישומן כרוך בעלויות משמעותיות לחברה.

סיכונים פיננסיים: חשיפת החברה לקטגוריית הסיכונים הפיננסיים הישירים אינה מהותית ביחס לקטגוריות סיכון אחרות של החברה. חשיפת החברה נובעת ממספר מקורות: סיכון שוק, סיכון אשראי, סיכון נזילות.

סיכוני שוק: לחברה קיימת חשיפה נמוכה לסיכוני שוק (כגון, סיכוני ריבית, אינפלציה, שערי חליפין ומחירי מניות) הנובעת מתיק הנוסטרו המנוהל בחברה בהתאם למדיניות השקעה שמרנית.

סיכוני אשראי: חשיפה לסיכוני אשראי אינה רלוונטית לליבת הפעילות של החברה, כיוון שהחברה אינה מקצה אשראי ללקוחותיה. החברה מהווה חוליה תפעולית בלבד.

סיכון נזילות: חשיפת החברה לסיכון נזילות הינה נמוכה, שכן למועד הדיווח, לחברה יש יתרות עודפים והיא אינה נשענת על מקורות אשראי חיצוניים.

סיכונים אחרים: החברה חשופה לסיכוני אסטרטגיה, נגיף הקורונה, מוניטין, תלות בשב"א וסיכונים עסקיים.

ניהול הסיכונים הגלומים בפעילות החברה

כללי

החברה מקיימת מערך ניהול סיכונים המתאים לפעילותה העסקית, בין היתר, המפורט להלן:

א. אופן ניהול הסיכונים בחברה נבחן ומתעדכן באופן שוטף בהתאם להנחיות בנק ישראל, פרקטיקה מקצועית מקובלת, ושינויים בסביבה העסקית.

ב. ניהול הסיכונים מתבצע תוך שימוש בכלים כמותיים ואיכותיים לרבות שימוש בתרחישים, ובמבחני קיצון.

ג. מנהל הסיכונים, שהוא חבר הנהלה, אחראי להובלת ניהול הסיכונים בחברה ומרכז פורום לניהול סיכונים בראשות המנכ"ל. הפורום מתכנס, לפחות, אחת לחצי שנה.

מבנה ממשל ניהול סיכונים

תחומי סמכות ואחריות של דירקטוריון החברה ושל ההנהלה הבכירה מוגדרים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל החלות על החברה ובהתאם לקבוע בחוק החברות, התשנ"ט-1999.

- **סיכונים תפעוליים** - כל חבר הנהלה מנהל את הסיכונים התפעוליים בתחום הפעילות עליו הוא ממונה.
- **סיכוני אסטרטגיה, ומוניטין** - מנוהלים על ידי ההנהלה הבכירה, בראייה חוצת ארגון.
- **סיכוני שוק** - תיק הנוסטרו של החברה מנוהל ומבוקר על ידי בתי השקעות ויועצים חיצוניים מומחים בתחומם. זאת, בהתאם למדיניות השקעה שנקבעת על ידי דירקטוריון החברה, לפחות אחת לשנה ונבחנת על ידי הדירקטוריון בצורה עיתית.

- **סיכוני ציות ורגולציה** – מנוהלים ע"י קצין הציות, פונקציית הציות והיועצת המשפטית אשר פועלים לקיום תהליכים סדורים ומתן משאבים נאותים לצורך עמידה בכלל הוראות הדין והיערכות שוטפת להוראות הרגולציה החלות על החברה.
- **הביקורת הפנימית** - מבצעת סקירה בלתי תלויה של תהליכי ניהול סיכונים בחברה.

התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכונים ואופן ניהולם

החברה החלה בביצוע סקר סיכונים תפעוליים למיפוי והערכת הסיכונים להם חשופה החברה, תוך גם זיהוי הבקורות והגידורים הקיימים והמלצות לטיפול ומזעור הסיכונים. החברה פועלת בסביבה דינמית רווית שינויים רגולטוריים רבים במסגרת פעילויותיה השונות. לשינויים אלה, כמו גם רגולציה עתידית, יכולות להיות השלכות מהותיות על החברה בשנים הקרובות.

פרק ד' - מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים

א. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על פי המדיניות המפורטת בביאור 2 לדוחות הכספיים. קיימים תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך בהערכה ואומדן אשר נערכים על ידי הנהלת החברה במהלך עריכת הדוחות הכספיים. יישומם של כללי חשבונאות מקובלים והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו על ידי הנהלת החברה כרוך בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, לרבות התחייבויות תלויות ועל התוצאות הכספיות של החברה. ייתכן שהתממשותם של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מהאומדנים ומההערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי וודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

הנהלת החברה בדעה כי האומדנים והערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

ב. בקורות ונהלים

1.ב. בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

2.ב. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

דוח הדירקטוריון, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה וחוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

מר משה וולף
מנהל כללי

מר אמיר שפירא
יו"ר הדירקטוריון

הצהרת המנהל הכללי - (CERTIFICATION)

אני משה וולף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי¹, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

משה וולף
מנהל כללי

30 בנובמבר 2020

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרת החשבונאי הראשי - (CERTIFICATION)

אני עפר עדן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי¹, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עפר עדן
סמנכ"ל כספים וחשבונאי
ראשי

30 בנובמבר 2020

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

מרכז סליקה בנקאי בע"מ
תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2020
בלתי מבוקרים

תמצית דוחות כספיים ביניים

תוכן העניינים:

עמוד	
28	דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות
	תמצית דוחות כספיים ביניים
29	תמצית דוח רווח והפסד ביניים
30	תמצית דוח על הרווח הכולל ביניים
31	תמצית מאזן ביניים
32	תמצית דוחות על השינויים בהון העצמי ביניים
34	תמצית דוח על תזרימי המזומנים ביניים
35	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקר לבעלי המניות של מרכז סליקה בנקאי בערבון מוגבל

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "החברה"), הכולל את המאזן התמציתי ליום 30 בספטמבר 2020 ואת הדוחות התמציתיים על הרווח והפסד, רווח כולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

30 בנובמבר 2020

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2020

תמצית דוח רווח והפסד ביניים

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2019	2019	2020	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
הכנסות					
32,544	24,360	25,013	8,361	8,616	משירותי סליקה לבנקים
9,967	7,516	7,228	2,303	2,543	משירותי מיתוג ואחרים
982	(*) 487	956	(*) 58	413	מיתוג וניוד בין בנקים, נטו
1,818	1,410	1,623	629	657	הכנסות ריבית, נטו
45,311	(*) 33,773	34,820	(*) 11,351	12,229	סך כל ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות					
19,322	(*) 14,350	15,206	(*) 5,139	5,417	משכורות והוצאות נלוות
11,190	(*) 8,396	8,700	(*) 2,692	2,661	הוצאות אחרות
(4,136)	(3,439)	2,629	(329)	(87)	הוצאות (הכנסות) מימון שאינן מריבית, נטו
26,376	(*) 19,307	26,535	(*) 7,502	7,991	סך כל ההוצאות
18,935	14,466	8,285	3,849	4,238	רווח לפני מיסים
4,304	3,109	1,951	959	1,039	הפרשה למיסים על הרווח
14,631	11,357	6,334	2,890	3,199	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות
585.24	454.28	253.36	115.60	127.96	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות (בש"ח)
25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	מספר מניות רגילות ששימשו לחישוב

(*) סווג מחדש

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עפר עדן
סמנכ"ל כספים וחשבונאי
ראשי

משה וולף
מנהל כללי

אמיר שפירא
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 30 בנובמבר 2020

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2020

תמצית דוח על הרווח הכולל ביניים

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	2019	2020	
2019	2019	2020	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
14,631	11,357	6,334	2,890	3,199	רווח נקי
הפסד כולל אחר, לפני מיסים :					
התאמות של התחייבויות					
(1,480)	-	(170)	-	390	בגין הטבות לעובדים
(1,480)	-	(170)	-	390	הפסד כולל אחר, לפני מיסים
340	-	39	-	(90)	השפעת המס המתייחס
הפסד כולל אחר המיוחס					
(1,140)	-	(131)	-	300	לבעלי המניות, לאחר מיסים
13,491	11,357	6,203	2,890	3,499	הרווח הכולל המיוחס לבעלי המניות

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן ביניים

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		ביאור
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
נכסים :				
15,569	13,743	22,709	מזומנים ופקדונות בבנקים	
86,054	85,347	84,595	ניירות ערך	
12,102	11,567	10,267	לקוחות	
14,413	14,726	13,877	בניינים וציוד	
2,751	4,041	14,759	נכסים אחרים	
130,889	129,424	146,207	סך כל הנכסים	
התחייבויות והון :				
12,983	13,652	22,098	התחייבויות אחרות	
התחייבויות תלויות והתקשרויות				
			5	
117,906	115,772	124,109	4	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות החברה
130,889	129,424	146,207	סך כל ההתחייבויות וההון	

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2020

תמצית דוח על השינויים בהון עצמי ביניים

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון	עודפים (*)	הפסד כולל אחר מצטבר	הון המניות	
120,610	121,576	(2,909)	1,943	יתרה ליום 1 ביולי 2020
				שינויים במהלך התקופה
3,199	3,199	-	-	רווח נקי לתקופה
				הפסד כולל אחר,
300	-	300	-	נטו לאחר השפעת המס
124,109	124,775	(2,609)	1,943	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון	עודפים (*)	הפסד כולל אחר מצטבר	הון המניות	
112,882	112,277	(1,338)	1,943	יתרה ליום 1 ביולי 2019
2,890	2,890	-	-	רווח נקי לתקופה
115,772	115,167	(1,338)	1,943	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון	עודפים	הפסד כולל אחר מצטבר	הון המניות	
117,906	118,441	(2,478)	1,943	יתרה ליום 1 בינואר 2020
6,334	6,334	-	-	רווח נקי לתקופה
				הפסד כולל אחר,
(131)	-	(131)	-	נטו לאחר השפעת המס
124,109	124,775	(2,609)	1,943	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון	עודפים	הפסד כולל אחר מצטבר	הון המניות	
104,415	103,810	(1,338)	1,943	יתרה ליום 1 בינואר 2019
11,357	11,357	-	-	רווח נקי לתקופה
115,772	115,167	(1,338)	1,943	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)

סך הכל הון	עודפים	הפסד כולל אחר מצטבר	הון המניות	
104,415	103,810	(1,338)	1,943	יתרה ליום 1 בינואר 2019
14,631	14,631	-	-	רווח נקי לשנה
				הפסד כולל אחר,
(1,140)	-	(1,140)	-	נטו לאחר השפעת המס
117,906	118,441	(2,478)	1,943	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019

תמצית דוח תזרימי מזומנים ביניים

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	2019	2020
2019	2019	2020	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת :				
14,631	11,357	6,334	2,890	3,199
רווח (הפסד) נקי לתקופה				
התאמות :				
2,414	1,844	1,736	584	579
פחת והפחתות				
(4,205)	(3,492)	2,567	(348)	(109)
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי				
1,173	941	(551)	209	89
הוגן של ניירות ערך למסחר				
174	(26)	(7)	(39)	(6)
מיסים נדחים, נטו				
-	-	8	-	-
פיצויי פרישה - קיטון בעודף היעודה על העתודה				
התאמת מוצע כנגד נכס זכות שימוש				
שינוי נטו בנכסים שוטפים :				
(4,980)	(4,445)	1,835	(4,250)	(1,978)
ירידה (עלייה) בלקוחות				
(852)	(739)	(723)	1,305	454
עלייה בנכסים אחרים				
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות :				
1,733	1,353	(1,751)	(290)	503
עלייה (ירידה) בהתחייבויות אחרות				
10,088	6,793	9,448	61	2,731
תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת				
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה :				
(44,554)	(29,696)	(38,144)	(2,801)	(19,795)
רכישת ניירות ערך זמינים למסחר				
38,500	23,636	37,036	2,795	19,763
תמורה ממכירת ניירות למסחר				
1,509	1,509	-	1,511	-
פיקדון לזמן קצר				
(2,084)	(609)	(1,200)	(231)	(182)
רכישת רכוש קבוע ורכוש אחר				
(6,629)	(5,160)	(2,308)	1,274	(214)
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה				
3,459	1,633	7,140	1,335	2,517
שינוי במזומנים ושווי מזומנים				
12,110	12,110	15,569	12,408	20,192
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה				
15,569	13,743	22,709	13,743	22,709
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה				
ריבית ומיסים ששולמו ואו התקבלו				
1,824	1,428	1,585	629	619
ריבית שהתקבלה				
32	23	28	8	10
ריבית ששולמה				
223	223	-	-	-
מיסים שהתקבלו				
2,648	2,294	4,288	1,422	692
מיסים ששולמו				
נספח ב - פעילות שלא במזומן				
211	1,429	-	1,429	-
רכישת בניינים וציוד כנגד יתרות ספקים וצד קשור				

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. הישות המדווחת

- (1) מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן - "החברה") התאגדה בישראל בשנת 1982 וכתובתה הרשמית היא הרוקמים 26 חולון.
- (2) החברה עוסקת בעיקר במתן שירותי סליקת חיובים וזיכויים, שירותים נלווים ומתן שירותי מיתוג.
- (3) החברה נמצאת בבעלות בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מזרחי בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנקים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 והביאורים הנלווים להם (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה זו שיושמה בדוחות השנתיים למעט המפורט בביאור 2 ב'.

ב. השפעת נגיף הקורונה על הפעילות העסקית

בתקופת הדוח, קצב הגידול בכמות התנועות התמתן ברבעון השני ועלה ברבעון השלישי בהשוואה לרבעון הראשון של שנת 2020 בעיקר עקב השפעת התפרצות נגיף הקורונה.

קיימת אי וודאות בנוגע להתפשטות המגיפה ואורכה והשפעתה על פעילות המשק הצפויה לאחר תקופת הדוח. לאור האמור לעיל, החברה מעריכה כי בשל השלכות הנובעות מהתפשטות הנגיף והצעדים שנקטו וינקטו, עלולה להיגרם פגיעה בהכנסות החברה בתקופות הבאות.

- ג. תמצית הדוחות הכספיים אושרו לפרסום ע"י דירקטוריון החברה ביום 30 בנובמבר 2020.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

2. המדיניות החשבונאית של החברה בדוחות כספיים אלו הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים למעט כמפורט בביאור 2 ב'.

3. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף, שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני חקיקה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2020 מיישמת החברה הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

- (1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות;
- (2) עדכון תקינה 15-2018 בקודיפיקציה בדבר הטיפול בעלויות הטעמה בהסדרים של שרותי מחשוב ענן;
- (3) דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה.

להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

בנושא חכירות

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842 בקודיפיקציה.

החברה אימצה את ההוראות החדשות החל מיום 1 בינואר 2020 (מועד ההכרה לראשונה). בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה.

בעת היישום לראשונה, אימצה החברה את ההוראות החדשות ופעלה בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב באותם נושאים, בשינויים מתחייבים. החברה לא ביצעה תיקון למפרע של מספרי השוואה.

כמתאפשר בהוראות המעבר של התקן, בחרה החברה ביישום הקלות המעבר הבאות:

- לשמר את ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית בנוגע לכל ההסכמים הקיימים למועד היישום לראשונה

- להשתמש באפשרות ל"ראייה לאחור" (hindsight) לצורך קביעת תקופת החכירה אם חוזה כולל אופציות הארכה או ביטול ולהערכת ירידת ערך של נכסי זכות השימוש.

כמו כן, כמתאפשר בהוראות התקן, בחרה החברה ביישום ההקלות הבאות:

- להשתמש בהקלה הפרקטית שלא להפריד רכיבים שאינם חכירה, כגון שירותים או תחזוקה, מרכיבי חכירה, אלא לטפל בהם כרכיב חכירה יחיד.

- להשתמש בהקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה בדוח על המצב הכספי.

- להחיל את הוראות התקן על תיק חכירות בעל מאפיינים דומים (מבחינת הגודל וההרכב), בגינם החברה צופה באופן סביר כי היישום של מודל החכירה לתיק לא יהיה שונה מהותית מיישום המודל עבור כל חכירה הכלולה בתיק בנפרד

- ליום 30 ביוני 2020 לחברה מספר התקשרויות שלא ניתנות לביטול, הכוללים בעיקר הסכמי חכירה של נדל"ן המשמשים לפעילות העסקית הרגילה של החברות. התקשרויות אלה הינן לתקופות זמן ארוכות (על-פי רוב 5-10 שנים) בתוספת אופציה להארכתן.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית

יישום ההוראות החדשות הביא לגידול בסך של כ- 10.8 מיליוני ש"ח ביתרת נכסי זכות השימוש, ולגידול מקביל בסך של כ- 10.8 מיליוני ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין חכירה ליום 1 בינואר 2020. עם זאת, ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה מהותית על דוח רווח והפסד.

בהתאם למתכונת הדיווח כפי שנקבעה בהוראות הדיווח לציבור, החברה הכירה בנכסי זכות שימוש בגין חכירות תפעוליות בסעיף "נכסים אחרים" ובהתחייבויות בגין חכירות תפעוליות בסעיף "התחייבויות אחרות".

(2) עדכוני תקינה אחרים

לעדכוני התקינה האחרים שיושמו לראשונה כמפורט לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

(3) דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה

ביום 21 באפריל 2020, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה – דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור".

לאור התפרצות נגיף הקורונה, אומצו על ידי הפיקוח על הבנקים הנחיות והקלות שניתנו על ידי רשויות הפיקוח בארה"ב. ונכללו מספר הנחיות לעניין טיפול חשבונאי בנושאים שונים, אשר למרביתם לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים.

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. אימוץ עידכונים לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב.

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיוזק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדירה), איגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם החל מיום 1.1.2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

להערכת החברה, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית – המשך

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

2. עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 715-20 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת – כללי (להלן: "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים. התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית; התווספה דרישה לפיה נדרש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה; וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להם שתי תכניות או יותר.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים.

בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע.

החברה בוחנת את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיה הכספיים.

3. תיקון מספר 2019-12 לקודיפיקציה של ה-FASB פישוט הטיפול החשבונאי במסים על ההכנסה

בחודש דצמבר 2019 פרסמה ה-FASB את ASU 2019-12 [להלן: "העדכון"], אשר מסיר חריגים מסוימים ועורך שינויים בנושא 740 בקודיפיקציה, מסים על ההכנסה, במטרה לפשט את הטיפול החשבונאי במסים על ההכנסה.

להלן סקירה של התיקונים העיקריים בעדכון:

הקלות על ידי ביטול חריגים הבאים:

- החריג לגישה המצטברת של הקצאת מס תקופתית (בין פעילות נמשכת לבין פעילות מופסקת), כאשר יש הפסד מפעילות נמשכת ורווח מפעילות מופסקת.
 - החריג למתודולוגיה הכללית לחישוב מסים על ההכנסה בתקופות ביניים, כאשר ההפסד שנצבר מתחילת השנה עד לסוף תקופת הביניים עולה על ההפסד הצפוי לשנה. הקלות על ידי שינויים בהנחיות הקיימות:
 - שינוי ההנחיות לגבי מסים על ההכנסה במקרים בהם המס המשולב מבוסס בחלקו על הכנסות ובחלקו על פריטים שאינם הכנסה, לרבות לעניין ההכרה והמדידה במסים נדחים ולעניין הטיפול בהוצאות מסים שוטפות.
 - מציין כי ישות תקבע בהתאם לבחינת גורמים מסויימים, האם גידול בבסיס המס של מוניטין ייחשב כחלק מצירוף העסקים בו הוכר, או האם ייחשב כעסקה נפרדת. הטיפול בנכס מסים נדחים ייקבע בהתייחס לגידול בבסיס המס.
 - דורש כי ישות תשקף את השפעת שינוי שחוקק בחוקי המס או בשיעורי המס, בחישוב שיעור המס האפקטיבי השנתי, בתקופת ביניים הראשונה הכוללת את תאריך החקיקה.
- התיקונים בעדכון ייושמו בתקופות שנתיות המתחילות לאחר יום 1 בינואר 2021 ותקופות ביניים הכלולות בתקופות שנתיות אלו, בהתאם להוראות המעבר שנקבעו לתיקונים השונים בעדכון. אימוץ מוקדם מותר.

ביאור 3 - זכויות עובדים

א. רכיבי עלות החטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין פיצויי פרישה

לשנה שחסיימה	לתקופה של תשעה חודשים	שחסיימה ביום 30 בספטמבר	שחסיימה ביום 31 בדצמבר
2019	2019	2020	2019
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח			
538	346	427	
314	286	147	
(270)	(243)	(242)	
112	-	-	
694	389	332	
עלות שירות			
עלות ריבית			
תשואה חזויה על נכסי תוכנית			
הפחתה של הפסד אקטוארי בגין שנים קודמות			
סך הוצאה בגין פיצויי פרישה - תוכנית להפקדה מוגדרת			

ב. הפקדות בתוכנית פיצויי פרישה - תוכנית להטבה מוגדרת

לשנה שחסיימה	לתקופה של תשעה חודשים	שחסיימה ביום 30 בספטמבר	שחסיימה ביום 31 בדצמבר	תחזית (*)
2019	2019	2020	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
אלפי ש"ח				
467	414	339	452	
הפקדות				

(*) אומדן ההפקדות שהחברה צופה לשלם בגין פיצויי פרישה - תוכנית להטבה מוגדרת בגין שנת 2020.

ביאור 4 - הון עצמי

א. הון המניות של החברה מורכב כדלקמן:

ליום 30 בספטמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2019
מספר המניות	מספר המניות
רשום	מונפק ונפרע
מונפק ונפרע	רשום
25,000	25,000
25,000	25,000

מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע.נ.

ב. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים:

ההון העצמי של החברה לימים 30 בספטמבר 2020, 30 בספטמבר 2019 ו-31 בדצמבר 2019 מסתכם לסך של 124,109 אלפי ש"ח, 115,772 אלפי ש"ח ו-117,906 אלפי ש"ח בהתאמה. הסכום של נכסי הסיכון של החברה המשוקללים לפי הנחיות באזל 3, אינו מהותי. לפיכך, אין משמעות לחישוב הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים. במסגרת מגעים שהתקיימו בין החברה למפקח על הבנקים, פטר המפקח את החברה מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון.

ביאור 5- התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התקשרויות

1. הסכמי שכירות

לפירוט הסכמי השכירות ראה ביאור 15 ב' 1 לדוח השנתי.

2. הסכם מסגרת בגין הוצאות משותפות עם חברה קשורה

עם הפיכתה של חברת שב"א לחברה ציבורית ביוני 2019, נכנס לתוקף הסכם מסגרת חדש בין החברה לחברת שב"א בתוקף רטרואקטיבי מיום 1 באפריל 2019.

לפירוט הסכם מסגרת בגין הוצאות משותפות עם חברה קשורה ראה ביאור 15 ב' 2 לדוח השנתי.

ב. החלטת הממונה על התחרות

- החברה פועלת תחת החלטת הממונה על התחרות בהתאם לסעיף 14 לחוק התחרות, התשמ"ח - 1988 (להלן: "חוק התחרות") בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בעניין ההחזקה המשותפת של הבנקים בחברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ וכפי שמתעדכן מעת לעת.
- ביום 18 ביוני 2020 התקבלה החלטת הממונה על התחרות בעניין פטור מתנאים מאישור הסדר כובל בין הבנקים ומס"ב למשך חמש שנים.
- במסגרת תנאי הפטור נקבע כלהלן:
- בכל הנוגע לבעלות בחברה ותחומי פעילותה נקבע כי החברה תעסוק במתן שירותים בתחומים המפורטים להלן בלבד:

- שירותי סליקת חיובים וזיכויים;
- שירותי העברת ממסרים;
- שירותי ניווד חשבונות;
- שירותי מיתוג למאגרי מידע;
- שירותי פירוט תנועות;
- שירותים נלווים לשירותים המנויים לעיל, הנחוצים לשם ייעול מתן השירותים המנויים לעיל;
- פעילות נלוות אחרת שאישרה הממונה.

כמו כן נקבע כי -

- החברה לא תחלק רווחים או תקבולים או הטבות מכל סוג שהוא למי שמחזיק בה, לרבות אדם קשור (להלן מחזיק). מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, החברה לא תעניק למחזיק דיבידנד, דמי ניהול, ריבית בגין החזר הלוואה בשיעור העולה על הריבית המקובלת במשק לעסקה הרלבנטית או כל הטבה אחרת, במישרין או בעקיפין, וכן לא תעניק הנחה אשר הנהנים ממנה יהיו בפועל רק מחזיקים.
- החברה לא תעניק לדירקטורים שהם תאגידים המכהנים בה כל שכר או טובת הנאה אחרת, בקשר לתפקידם כדירקטורים;
- הבנקים לא ימנו לדירקטוריון החברה אדם שהוא בעל עניין בבנק, חבר הנהלת הבנק, או נושא משרה בתחומי המסחר, החשבות או הקמעונאות בבנק; יובהר כי בנק רשאי למנות לדירקטוריון חבר הנהלה בבנק בתחום הטכני.
- כל ההחלטות המהותיות של הבנקים הנוגעות לחברה, וההחלטות של מוסדות הניהול של החברה (דירקטוריון, ועדת דירקטורים, אסיפה כללית), יתועדו בכתב בסמוך לאחר קבלתן; מבלי לגרוע מכלליות האמור, יתועד פרוטוקול מלא מכל פגישה בין הבנקים בקשר לחברה, כולם או מקצתם;

בכל הנוגע להשתתפות במערכת התשלומים שמפעילה החברה נקבעו הוראות הנוגעות לחובת הצירוף של משתתף בסליקה או נותן שירותי תשלום שקיבל קוד זיהוי מבנק ישראל ואת אישורו של המשתתף בסליקה לייצוגו, בתנאים שאינם מפלים וכן זכותם של משתתפים להצטרף כחברים בועד מסב או וועדות המשנה.

ביאור 5- התחייבויות תלויות והתקשרויות

ב. החלטת הממונה על התחרות (המשך)

נאסר על הבנקים לסרב סירוב בלתי סביר לייצג נותן שירותי תשלום לצורך גישה ביחס לאחת או יותר מהשירותים של החברה בנוגע לסליקת חיובים וזיכויים כל עוד נותן שירותי התשלום לא יכול בתנאים סבירים, לקבל שירותים אלו ישירות מהחברה.

הבנקים והחברה נדרשים לבצע כל פעולה הנדרשת באופן סביר כדי לאפשר גישה לשירותים שמעניקה החברה ואשר פורטו לעיל – בתנאים זהים לתנאים שמעניקה החברה לבנקים ולקוחותיהם.

על הבנקים נאסר להעביר הוראת תשלום במערכת התשלומים המידיים שמפעילה החברה אם מקורה ביישומון שבשליטתו כל עוד הבנק לא מספק שירותי ייצוג משותף לנותן שירותי תשלום שאינו משותף בסליקה אחד לפחות שמעביר הוראות בפועל באמצעות המערכת באופן שוטף וסדור, וזאת עד ליום 30.6.2022 או עד חלוף שנה מהיום שבו התחיל נותן שירותי תשלום ראשון להעביר עסקאות כאמור באופן שוטף וסדור, לפי המוקדם.

העמלות בגין השירותים שתגבה החברה תהיינה זהות לכל מקבלי אותן שירות בהתאם להיקף השימוש אלא אם קיים הבדל בעלויות השירות הנובעות ממטן השירות. החברה אינה רשאית לגבות עלויות שנשאה בהן בעבר ממי שיבקש להתחבר לשירותים או להתקבל כמשתתף אלא רק את העלויות התוספתיות הכרוכות במטן הגישה למבקש אשר ינבעו באופן ישיר מביצוע ההתאמות או הבדיקות הנדרשות לשם מתן השירותים עבור המבקש או לשם השתתפותו.

כמו כן נקבעו הוראות לגבי פרסום מידע על ידי החברה.

- ביום 25 ביולי 2012 הודיע המפקח על הבנקים לחברה כי היא אינה רשאית לחלק דיבידנדים, אלא אם התקבל אישור המפקח לכך בכתב ומראש. אישור דומה חל על החברה מכוח החלטת הממונה על התחרות בדבר פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בעניין מרכז סליקה בנקאי בע"מ כמפורט לעיל.
 - ביום 28 באוקטובר 2019 התקבלה פניה מרשות התחרות בעניין הזיקות המשותפות של החברה ושב"א. בפניית רשות התחרות נטען כי למרות השינוי במבנה הבעלות בשב"א שבוצע לאחרונה, וכחלק מיישום הוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) תשע"ז-2017 שבעקבותיו הבנקים הגדולים מחזיקים בפחות מ-50% ממניות שב"א בעוד מלוא הון המניות של החברה עדיין מוחזק בידי חמשת הבנקים הגדולים, החברה ושב"א ממשיכות לקיים ביניהן זיקות משמעותיות (ובכלל זה: מטה הנהלה ומשרדים משותפים; תשתית טכנולוגית ומתקני גיבוי משותפים; וכן שירותים משותפים נוספים). לדעת רשות התחרות, על פני הדברים, עשויים להתקיים בין החברה ושב"א יחסי תחרות בפועל או בכוח, וזאת בפרט על רקע השינויים במבנה הבעלות של החברה. שיתופי פעולה מהסוג המתואר בין מתחרים עלולים לעורר מגוון רחב של חששות תחרותיים, ובכלל זה צינון התחרות בין הצדדים לשיתוף הפעולה וזליגת שיתוף הפעולה לתחומים שבלב התחרות שבין הצדדים, וזאת במיוחד כאשר שיתוף הפעולה נוגע גם למערכי קבלת ההחלטות בתוך הצדדים. נוכח האמור, סבורה רשות התחרות כי מדובר לכאורה בהסדר כובל אשר לא זכה לאישור או היתר זמני מטעם בית הדין לתחרות או פטור מטעם הממונה על התחרות. כמו כן סבורה רשות התחרות נוכח החששות התחרותיים שלכאורה מתעוררים כי ספק רב אם ההסדר עומד בתנאי פטור סוג מפטורי הסוג שנקבעו לפי סעיף 15 לחוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988. בסיכום פנייתה ביקשה רשות התחרות כי החברה תפעל לאתגר להביא לסיום של ההפרה לכאורה ולתיקון המצב המתואר לעיל.
- ביום 10 במאי 2020, הגישה החברה יחד עם שב"א בקשה לאישור הסדר כובל לבית הדין לתחרות בבית המשפט המחוזי בירושלים.

במסגרת הבקשה, המוגשת לאור עמדת רשות התחרות בנושא, מבקשות החברה ושב"א מבית הדין לאשר את המשך שיתוף הפעולה בין החברות אשר מוסדר בפועל ובנוהג מזה כ-35 שנה ואשר נוכח היקפו חוצה חלק ניכר מפעילות ומסמכי החברות.

ביאור 5- התחייבויות תלויות והתקשרויות

ב. החלטת הממונה על התחרות (המשך)

הנכסים נשוא ההסדר כמתואר בבקשה, הינם שירותים הדדיים הניתנים מחברה אחת למשנתה, ושירותים אותם החברות חולקות, ובכללם מנכ"ל ומטה משותפים; תשתיות טכנולוגיות ומתקני גיבוי משותפים; שירותי תקשורת, אבטחת מידע, ביקורת פנים, משאבי אנוש, ביטוח וניהול סיכונים משותפים וצוותי עבודה משותפים ביניהם צוותי פיתוח ותחזוקת תכנה, תחזוקת תשתיות, שרתים, אבטחת מידע, תקשורת, טלפוניה ועוד. מהות הכבילה המתוארת בבקשה היא כי בהינתן פיתוחים טכנולוגיים עתידיים ושינויים רגולטוריים, שיתוף הפעולה מזה כ-35 שנה בין החברה ושב"א עשוי בעתיד להיחשב כהסדר כובל, נוכח השפעתו האפשרית, על פי עמדת רשות התחרות, על תחרות בין לקוחותיהם של החברות.

החברות מבקשות מבית הדין לאשר את ההסדר לתקופה של עשר (10) שנים.

מובהר כי החברה ושב"א חולקות על היותו של שיתוף הפעולה ביניהן הסדר כובל בהווה וככל שתהיה בפעילותן העתידית של החברות פגיעה תחרותית הרי שמדובר בפגיעה עקיפה בלבד שכן תחרות פוטנציאלית מתקיימת לכל היותר בין לקוחותיהן של החברות כך שלא צפויה פגיעה של ממש בתחרות אף בעתיד ובכל מקרה לשיתוף הפעולה תועלות רבות לבר תחרותיות וגם תועלות בקידום התחרות אשר תלויה בפיתוחים טכנולוגיים של החברות, ואולם לנוכח עמדתה של רשות התחרות כי כבר היום קיים הסדר כובל בכח או בפועל בין החברות, הוגשה בקשת האישור.

בקשת האישור פורסמה באתר רשות התחרות לעיון הציבור בכפוף לבקשת חסיון שהוגשה על ידי החברה ושב"א על מנת לאפשר לציבור הרואה עצמו נפגע מההסדר להגיש את התנגדותו תוך 30 יום ממועד הפרסום. לא הוגשו התנגדויות לבקשה.

ביום 29 בספטמבר 2020 התקבלה אצלה עמדת הממונה על התחרות. עמדת הממונה היא כי ההסדר כפי שהתבקש אינו לטובת הציבור, ולכן אין לאשרו. לעמדת הממונה צורפה עמדת בנק ישראל - אשר לא אומצה על ידי הממונה - התומכת באישור הבקשה.

החברה לומדת את עמדת הממונה. החברות קיבלו אישור מבית הדין להגיש את תגובתן לעמדת הממונה והשלמה לחוות הדעת הכלכלית מטעמן 60 יום לאחר עיון במסמכים שביסוד עמדת הממונה.

ביאור 6 - ארועים לאחר תקופת הדיווח

- לפרטים אודות השפעת התפרצות נגיף הקורונה על תוצאות הפעילות, ראה פרק א' לדוח הדירקטוריון.

דוח ממשל תאגידי

ממשל תאגידי

תוכן עניינים:

עמוד	
	פרק א - ממשל תאגידי וביקורת
	1 הדירקטוריון וההנהלה
47	א. דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית
47	ב. שינויים בהנהלה ובדירקטוריון החברה
47	2 עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
	פרק ב - פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד ואופן ניהולם
50	3 מבנה ההחזקות בחברה
50	4 מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי החברה ואופן ניהולם

פרק א' - ממשל תאגידי וביקורת

1. הדירקטוריון ותנהלה:

דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית:

- בדירקטוריון החברה מכהנים דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית במספר אשר מאפשר לדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו בעיקר בקשר לאחריותו לבדיקת מצבה הכספי של החברה ולעריכת הדוחות הכספיים.
- ממועד פרסום הדוח השנתי לשנת 2019 לא חל שינוי בקביעת הדירקטוריון בנוגע למספר המזערי הנדרש של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ולא פחת מספרם מהמספר המזערי שנקבע.
- לפרטים אודות הדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית והשכלתם - ראו סעיף 1.א. - פרק א' בממשל תאגידי בדוח השנתי.

שינויים בהנהלה ובדירקטוריון החברה

- ביום 22 במרץ 2020 אישר בנק ישראל את מינויו של מר אמיר שפירא כיו"ר הדירקטוריון.
- ביום 19 בינואר 2020 הודיע בנק לאומי על סיום כהונתו של מר פניי שץ כדירקטור בחברה מטעם הבנק ובמקומו מונה מר אורי נתן. אשר קיבל את אישור בנק ישראל ביום 4 במרץ 2020.
- ביום 1 בינואר 2020 מונה מר אילן האמל כמבקר הפנימי הזמני של החברה ושל חברת שב"א. ביום 31 באוגוסט סיים את כהונתו עם מינוי מבקר פנימי קבוע.
- לפרטים אודות מינויו של מבקר פנימי קבוע לחברה ר' להלן.
- ביום 22 ביולי 2020 בחרה האסיפה הכללית של החברה שלושה דירקטורים חיצוניים בהתאם להוראת נב"ת 301 והוראה 17 של חות"ם. תחילת כהונתם כפופה לאישור או אי התנגדות המפקח על הבנקים.
- ביום 4 באוקטובר 2020 התקבל אישור המשנה לנגיד בנק ישראל כי אין לו התנגדות למינוי הגב' לאה בנאי כדירקטורית חיצונית לפי הוראה 301 בחברה.
- ביום 4 באוקטובר 2020 התקבל אישור המשנה לנגיד בנק ישראל כי אין לו התנגדות למינוי מר אבי קלר כדירקטור חיצוני לפי הוראה 301 בחברה.
- ביום 20 באוקטובר 2020 התקבל אישור המשנה לנגיד בנק ישראל כי אין לו התנגדות למינוי מר חן שרייבר כדירקטור חיצוני לפי הוראה 301 בחברה.
- ביום 5 בנובמבר 2020 אישר דירקטוריון החברה מינוי שתי ועדות דירקטוריון - ועדת ביקורת שתשמש גם כועדת תגמול, שהרכבה כדלקמן: חן שרייבר, יו"ר; מיכה ארגמן ואבי קלר; ועדה לניהול סיכונים המערכת בהתאם להוראות חות"ם, שהרכבה כדלקמן: לאה בנאי, יו"ר; איריס לבנון וחן שרייבר.
- ביום 8 בנובמבר 2020, הודיע בנק דיסקונט בע"מ לחברה על מינויו של מר אסף אלדר כדירקטור בחברה במקומו של מר דוד פילוסוף. מר אלדר יחל את כהונתו במועד אישור או אי התנגדות בנק ישראל למינוי.

המבקר הפנימי של התאגיד

עד ליום 31 באוגוסט 2020 כיהן רו"ח אילן האמל כמבקר הפנימי הזמני של החברה (להלן: "**המבקר הפנימי הקודם**"). לפרטים אודות המבקר הפנימי הקודם, לרבות דרכי מינויו, תוכנית העבודה והיקף הביקורת הפנימית ר' סעיף 5 בדוח הדירקטוריון של החברה לשנת 2019, המצורף לדוח התקופתי של החברה לשנת 2019, אשר המידע הכלול בו מובא כאן על דרך ההפניה. למעט כמפורט להלן, לא חלו שינויים בגילויי האמור.

פרטי המבקר הפנימי

ביום 9 ביולי 2020 מונה חן הרייתי כמבקר הפנימי של החברה (להלן: "המבקר הפנימי"), בכפוף לאישור או אי התנגדות המפקח על הבנקים, אשר ביום 6 באוגוסט 2020 הודיע לחברה כי אינו מתנגד למינוי. המבקר הפנימי יחל לכהן ביום 1 בספטמבר 2020.

מר חן הרייתי, הינו בעל תואר ראשון במנהל עסקים עם התמחות בחשבונאות ומערכות מידע מהקריה האקדמית קריית אונו, רו"ח מוסמך משנת 2014, בוגר קורס מנהל טכנולוגיות ומתודולוגיות הגנת סייבר (CISC) ממכללת See-Security ובעל הסמכות (CISA) Certified Information Systems Auditor ו-Certified Data Privacy Solutions Engineer (CDPSE) מטעם ארגון ISACA ארה"ב, כמו כן בעל תעודת מנתח מערכות מידע מורשה (CSA) מטעם הלשכה לטכנולוגיות המידע בישראל. למר הרייתי ידע מקצועי רחב בתחומי הביקורת הפנימית, מערכות מידע, פיננסים ורגולציה. מר הרייתי הינו מייסד ויו"ר פורום מבקרים פנימיים צעירים וחבר בוועדת אסטרטגיה בלשכת המבקרים הפנימיים IIA Israel וכן חבר מועצת המנהלים, הוועדה המקצועית וועדת שיווק ודיגיטל של ISACA ישראל (הארגון הישראלי לביקורת ואבטחת מערכות מידע).

למיטב ידיעת החברה וכפי שנמסר לה על ידי המבקר הפנימי, המבקר הפנימי עומד בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב – 1992 (להלן: "חוק הביקורת הפנימית"). בנוסף, המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית. המבקר הפנימי הינו עובד חברת שב"א ומעניק לחברה שירותי ביקורת פנים בהתאם להסכם המסגרת בין החברות). אין לו קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או גוף הקשור אליה אשר יש בהם כדי ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו כמבקר פנימי.

דרכי מינוי

ביום 28 ביוני 2020, אישר דירקטוריון החברה, את מינויו של מר חן הרייתי לתפקיד המבקר הפנימי של החברה, כמו גם את תנאי כהונתו והעסקתו. מינויו התבסס על הכשרתו וניסיונו המקצועי. ביום 6 באוגוסט 2020 הודיע המפקח על הבנקים כי אינו מתנגד למינוי. המבקר הפנימי פועל בהתאם לכתב מינוי (צ'ארטר) שאושר על ידי דירקטוריון החברה. החובות, הסמכויות והתפקידים המוטלים על המבקר הפנימי נקבעים בהתאם לדין ולרבות בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין החלות על החברה.

הממונה על המבקר הפנימי

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא "דירקטוריון" - המבקר הפנימי יהיה כפוף ליו"ר הדירקטוריון וידווח לדירקטוריון באמצעות ועדת הביקורת. למבקר הפנימי יש סמכות לתקשר ישירות וביוזמתו עם חברי הדירקטוריון וכן עם רואה החשבון המבקר כאשר ראוי, והכול על פי כללים שנקבעו בכתב המינוי של המבקר הפנימי.

2. עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

- החברה פועלת בהתאם להוראות הדין והרגולציה, לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 312 של בנק ישראל - עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים ובהתאם למסמך מדיניות עסקאות עם אנשים קשורים אשר מאושר על ידי דירקטוריון החברה מידי שנה.
- הגדרת אנשים קשורים, בהתאם לעקרונות הוראת ניהול בנקאי תקין 312, כוללת את המפורטים להלן: חברת שב"א, הבנקים, בעלי המניות בחברה (מעל 5%).
- בתקופת הדיווח לא בוצעו עסקים עם צדדים קשורים אשר נעשו שלא בדרך העסקים הרגילה.

פעילות משותפת בין החברה לבין חברת שב"א

החברה ושב"א מעניקות שירותים אחת לשניה, משתמשות וחולקות בתשתית טכנולוגית משותפת, אשר מותקנת במתקן הראשי של החברה וכן הן משתמשות במתקני גיבוי משותפים. עוד חולקות החברות שירותים משותפים בתחום התקשורת, בתחום הניהול, שירותי אבטחת מידע, מנכ"ל, מטה, כספים, משאבי אנוש, יעוץ משפטי, ביקורת פנים וניהול סיכונים ושירותי ביטוח. לחברות צוותי עבודה משותפים, ובכלל זה צוותי פיתוח ותחזוקת תוכנה, תחזוקת תשתיות, שרתים, אבטחת מידע, תקשורת, טלפוניה, משרדים משותפים ועוד.

ביום 27 בדצמבר, 2017, נחתם בין החברה לבין שב"א (להלן יחדיו בסעיף זה: "החברות"), הסכם חיובים הדדי שעניינו הסדרי ההתחשבות בין החברה לבין שב"א. הסכם זה עיגן הסכמות שהיו בין החברה לבין שב"א עד לאותו מועד, בשינויים שהשפעתם על תוצאות החברה אינם מהותיים. ביום 12 ביוני 2019, נחתם הסכם חיובים חדש, חלף ההסכם האמור (להלן: "הסכם החיובים"). לשינויים בהסכם החדש לעומת ההסכם הקודם אין השפעה מהותית על תוצאות החברה.

הסכם החיובים נכנס לתוקף בחודש יוני 2019 עם הפיכתה של שב"א לחברה ציבורית. הסכם החיובים נחתם לתקופה בת חמש שנים, החל מיום 1 באפריל 2019 ועד ליום 31 במרץ 2024, בכפוף לזכות לסיימו לפני תום תקופת ההסכם בכפוף להודעה מוקדמת כמפורט להלן והוא יוארך באופן אוטומטי לתקופה נוספת בלתי קצובה ויעמוד בתוקפו כל עוד לא מימש אחד הצדדים את זכותו להביא את ההסכם לידי סיום (להלן כל תקופה כאמור: "התקופה המוארכת"). במהלך התקופה המוארכת יוכל כל אחד מן הצדדים להביא את הסכם החיובים לידי סיום בכפוף למתן הודעה מוקדמת בכתב של 36 חודשים.

לפרטים נוספים ראו פרק ב' סעיף 9 בממשל תאגידי בדוח השנתי וביאור 15.ב. בדוח השנתי.

פרק ב' - פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם הדירקטוריון והנהלה:

3. מבנה ההחזקות בחברה:

בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי") מחזיק בכ-25% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה⁵; בנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים") מחזיק בכ-25% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "בנק דיסקונט") מחזיק בכ-25% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי") מחזיק בכ-12.5% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה⁷, ובנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק מזרחי") מחזיק בכ-12.5% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה. זכויות בעלי המניות בחברה קבועות במסמכי ההתאגדות של החברה ועל פי הסכם שנחתם בין בעלי המניות הנ"ל לבין החברה ולבין בנק ישראל מחודש יוני 1983, המסדיר, בין היתר, את פעילות החברה במתן שירותים למערכת הבנקאית.

4. מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

החברה פועלת בהתאם לרישיון שניתן לה על ידי בנק ישראל, מכוח היותה תאגיד בנקאי שהוא חברת שירותים משותפת. ככזו, כפופה החברה, בין השאר, להוראות חוק הבנקאות (רישוי), להוראות פקודת הבנקאות, 1941, ולהוראות ניהול בנקאי תקין שהוציא הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל (למעט הוראות לגביהן ניתן פטור ספציפי מבנק ישראל). כמו כן, החברה מפקחת על ידי הפיקוח על מערכות התשלומים וסליקה בבנק ישראל מכוח היותה מפעילה של מערכת תשלומים מבוקרת בהתאם לחוק מערכות תשלומים. בנוסף, פועלת החברה בהתאם לפטור הממונה.

לפרטים בדבר מגבלות ופיקוח על פעילות החברה ראה סעיף 10 בפרק ב' בממשל תאגידי בדוח השנתי.

א. פטור בתנאים מאישור הסדר כובל שניתן על ידי הממונה על התחרות

החברה קיבלה ביום 18 ביוני 2020 החלטה בעניין פטור מהסדר כובל חלף ההחלטה שהסתיימה בחודש מרץ 2020. לפרטים בדבר פטור מהסדר כובל שניתן לחברה ראה ביאור 5.ב. לתמצית הדוחות הכספיים ובסעיף 10.א. בפרק ב' בממשל תאגידי בדוח השנתי.

ב. החלת הוראות הפיקוח על הבנקים על החברה

לפרטים בדבר החלת הוראות הפיקוח על הבנקים ראה סעיף 10.ב. בפרק ב' בממשל תאגידי בדוח השנתי.

ג. הכרזה על מערכות מסוימות בחברה כ"מערכות מבוקרות" לפי חוק מערכות תשלומים

לפרטים בדבר הכרזה על מערכות מסוימות כ"מערכות מבוקרות" ראה סעיף 10.ג. בפרק ב' בממשל תאגידי בדוח השנתי.

5. לרבות באמצעות החזקה זניחה של מניה בודדת על ידי חברה אחרת מקבוצת לאומי, לאומי לפיתוח התעשייה בע"מ.
6. לרבות באמצעות החזקה זניחה של מניה בודדת על ידי חברה אחרת מקבוצת הבינלאומי, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ.

ד. החוק לצמצום השימוש במזומן

בחודש מרץ, 2018, אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018 (להלן בסעיף זה: "החוק"). החוק, המתבסס על המלצות הועדה לצמצום השימוש במזומן במשק הישראלי (להלן: "ועדת לוקר"), נקבע כי מעל לסכומים מסוימים ייאסר לתת ולקבל תשלום במזומן, וזאת במגוון רחב של פעולות כספיות. המגבלות על שימוש במזומן נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר, 2019, והמגבלות על שימוש בשיקים נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי, 2019. למהלך הרגולטורי להקטנת השימוש במזומן עשויות להיות השפעות שונות על שוק הסליקה וההנפקה של כרטיסי החיוב: צמצום השימוש במזומן יחייב את ציבור הצרכנים להשתמש באמצעי תשלום חליפיים. בהתאם, צפויה עלייה בהיקף השימוש בכרטיסי חיוב ובאמצעי תשלום מתקדמים. אולם, קיימת שאלה פתוחה ביחס להיקף העלייה, שכן, מגוון אמצעי התשלום המתקדמים העומדים לרשות הצרכנים גדל בהתמדה.

ה. דוח הוועדה לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים בישראל

בהמשך להמלצות הוועדה הבין-משרדית לאמצעי תשלום מתקדמים, בראשות מנהלת המחלקה לחשבות ולמערכות תשלומים בבנק ישראל, כפי שהוקמה בחודש מרץ 2014, במטרה להסדיר את תחום אמצעי התשלום המתקדמים, בחודש יוני 2017 פורסם הדוח הסופי בעניין זה, אשר עיקריו הינם:

- (א) להקים תשתית סליקה מרכזית ותשתית תקשורת לאומית מאובטחת לביצוע תשלומים באמצעים מתקדמים;
- (ב) לגבש תזכיר חוק לאסדרת שירותי תשלום, חשבון תשלום ושירותי סליקה והנפקה;
- (ג) להתאים את התשתית המשפטית הקיימת לפעילות באמצעי התשלום המתקדמים;
- (ד) לקדם במסופים תשתית שתאפשר לבצע עסקאות ללא מגע (Contactless);
- (ה) ליעל את שרשרת ביצוע עסקה של הוראת חיוב דיגיטלית;
- (ו) לקדם חינוך צרכני ויצירת אמון של הצרכנים באמצעי תשלום מתקדמים.

ו. חוק שירותי תשלום

ביום 9 בינואר 2019 פורסם ברשומות חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 אשר קובע הסדרה אחידה של ההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום. (להלן בסעיף זה: "החוק" או "חוק שירותי תשלום"). החוק שנכנס לתוקף בחודש אוקטובר 2020, מסדיר את היחסים החוזיים וההגנות הצרכניות החלים על מתן שירותי תשלום, בין נותן שירותי התשלום לבין לקוחותיו (משלמים או מוטבים). נותני שירותי התשלום עליהם יחול החוק כוללים, בין היתר בנקים, חברות כרטיסי אשראי, סולקים, אפליקציות תשלומים ועוד, והוא יחול על כלל אמצעי התשלום הקיימים והמתקדמים.

החוק מבטל ומחליף את חוק כרטיסי חיוב, ואולם בשונה מחוק כרטיסי חיוב, חל חוק שירותי תשלום על סוגים רבים ושונים של שירותי תשלום ואמצעי תשלום, פיזיים ושאנים פיזיים, ולא רק על ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב (כך למשל, חל החוק, בין השאר, על ביצוע העברות, הפקדות ומשיכות כספים מחשבון העו"ש הבנקאי). עוד בשונה מחוק כרטיסי חיוב, מסדיר חוק שירותי תשלום, לראשונה בחקיקה ראשית, גם את החובות החלות על נותן שירותי התשלום למוטב (למשל, הסולק) כלפי המוטב (למשל, בית העסק).

החוק כולל הוראות, בין היתר, ביחס לחוזה שירותי תשלום (חוזה בין נותן שירותי תשלום לבין לקוח למתן שירותי תשלום); ביחס לביצוע פעולת תשלום, ביטול או הפסקת הביצוע של פעולת תשלום; ביחס לאחריות נותני שירותי התשלום כלפי לקוחותיהם, לביצוע פעולת תשלום; ביחס למקרה של "שימוש לרעה" באמצעי תשלום; וביחס להגנות הצרכניות החלות לעניין הרשאות לחיוב חשבון.

חוק שירותי תשלום מתבסס על חוק כרטיסי חיוב וכן על האסדרה האירופית בנושא, בהתאם לעקרונות שנקבעו בדירקטיבה האירופית PSD2. יצוין, כי חוק שירותי תשלום החדש מחריג מתחולתו, בין השאר, שירותי תשלום הניתנים למשתתף במערכת תשלומים. לפיכך, לחוק שירותי תשלום לא צפויה להיות השפעה מהותית על החברה.

ז. תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (מתן שירותי תשלום)

בחודש אוגוסט 2018 פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס' ... (מתן שירותי תשלום), התשע"ח-2018, וזאת בהמשך להמלצות הוועדה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים.

בתזכיר מוצע לקבוע הוראות לעניין רישוי שירותי תשלום, וכן לקבוע הוראות ספציפיות לעניין אסדרה ופיקוח על שירותים אלה לרבות חובות ומגבלות מהותיות שיחולו על בעלי רישיון למתן שירותי תשלום. במסגרת התזכיר מוצע לתקן את חוק מערכות תשלומים ולקבוע הוראות לאפשר לבעלי רישיון למתן שירותי תשלום להשתתף כמשתתפים ישירים או עקיפים במערכות תשלומים מבוקרות, לשם קידום התחרות בשוק מתן שירותי התשלום. עוד מוצע לקבוע אלו דרישות יחשבו דרישות הוגנות לחיבור למערכת תשלומים מהמבקשים להשתתף בה, בכלל זה מוצע לקבוע כי דרישות החיבור כאמור לא יטילו הגבלות שאינן נחוצות לשם השתתפותם של נותני שירותי תשלום במערכת התשלומים, וכי דרישות אלו לא יפלו בין המשתתפים לבין המבקשים להשתתף במערכות תשלומים מבוקרות. בנוסף, מוצע לקבוע כי מפעיל מערכת תשלומים לא יעסוק במתן שירותי תשלום וכי מפעיל מערכת מבוקרת לא יוכל לסרב לאפשר חיבור של נותן שירותי תשלום למערכת מטעמים בלתי סבירים, ובכלל זה, התניית תנאים בלתי סבירים להשתתפות במערכת. כן מוצע כי נגיד בנק ישראל יהיה רשאי להטיל עיצום כספי על מפעיל מערכת מבוקרת בגין אי עמידה בחובות המוטלות על מפעיל מערכת מבוקרת. החוק יכנס לתוקף שנה לאחר מועד פרסומו. החוק המוצע צפוי להטיל על החברה מגבלות בהיותה מפעילה של מערכת תשלומים מבוקרת. תזכיר חוק זה נמצא עדיין בדיונים פנים ממשלתיים וטרם הונח על שולחנה של הכנסת.

ח. מערך הסייבר

ביום 19 בנובמבר 2019 קיבלה החברה עדכון אודות החלטת ועדת ההיגוי להגנה על מערכות ממוחשבות חיוניות, בראשות מערך הסייבר הלאומי להמליץ על הוספת החברה (וחברת שב"א) לתוספת החמישית לחוק הסדרת הביטחון בגופים ציבוריים תשנ"ח-1998. ככל שההמלצה תתקבל יכולה להיות לכך השפעה על פעילויות והשקעות שהחברה תידרש לעשות בתחום הגנה מפני התקפות סייבר. בשלב זה, ועד שיבוצע התיקון של התוספת החמישית, הסכימה החברה לעבוד עם מערך הסייבר תחת הנחיה מרצון.

ט. רגולציה נוספת

- במסגרת החוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) תשע"ז-2017, תוקן סעיף 23 לחוק הבנקאות (רישוי) באופן בו הוסרה המגבלה שאפשרה לחברה לתת שירותים לתאגידים בנקאיים או ללקוחותיהם בלבד. בהתאם לתיקון רשאית החברה לתת שירותים לכל אדם.

- ביום 22 במאי 2018 פרסמה הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי, שתפקידה לעקוב אחר יישום הוראות חוק שטרם, את הדו"ח הראשון, שמתמקד בתיאור התהליך וההתקדמות בביצוע צעדים רגולטוריים הפועלים להסרת חסמי כניסה ומעבר.
- לעניין תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה ובתקופה שלפני יישום, ר' ביאור 2 בדוחות הכספיים.

סעיף זה לעיל, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה והוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.